

CRONICA ROMANULUI

Buletin oficial al Episcopiei Romanului
- Fondat în anul 1924 -

Președinte de Onoare:
P.S. EFTIMIE, Episcopul Romanului

Președinte:
P.S. Dr. IOACHIM BĂCĂUANUL,
Arhiereu Vicar

Vicepreședinti:
Pr. Ioan GHERASIMESCU
Arhid. Ciprian Ioan IGNAT

Director:
Pr. Cornel PAIU

Redactor-sef:
Mioara IGNAT

Secretar general de redacție:
Pr. Constantin GHERASIM

Colectivul de redacție:
Pr. Dr. Aurel Florin ȚUSCANU,
Protoieria Roman
Pr. Constantin TOMOZEI,
Protoieria Bacău Nord
Pr. Vasile RADU,
Protoieria Bacău Sud
Pr. Constantin ALUPEI,
Protoieria Onești
Pr. Petrea MORARU,
Protoieria Moinești

Redacția:
Pr. Dr. Constantin LEONTE
Pr. Dr. Nicolae HURJUI
Pr. Dr. Sânică PALADE
Pr. Dr. Daniel ENEA
Pr. Petru RONCEA
Pr. Ciprian BURCĂ

Corector:
prof. Dr. Elena BĂLTOI

Tehnoredactare:
Andreea TOMA

Concept grafic:
Pr. Constantin STURZU

ADRESA REDACȚIEI:
Str. Alexandru cel Bun, nr. 5,
Roman, jud. Neamț
Tel.: 0333.401.339; 0723.598.000
E-mail: cronica.romanului@epr.ro

ISSN 1582-9030

CUPRINS

● <i>Prin Hristos înviat, totul intră într-o altă etapă a existenței...</i>	3
● <i>Urcuș spre Înviere.....</i>	5
● <i>Etapele obținerii de sprijin financiar de la stat, pentru unitățile de cult.....</i>	6
● <i>Programa pentru obținerea gradului I în preoție.....</i>	8
● <i>„Depinde de fiecare dintre noi cum știm să transformăm provocarea în șansă“.....</i>	9
● <i>De 80 ani în slujba lui Dumnezeu și a oamenilor.....</i>	10
● <i>O întâlnire benefică, în perspectiva dialogului și a întraajutorării..</i>	11
● <i>Început de post cu slujbe arhieresti.....</i>	12
● <i>Zilele „Mitropolit Visarion Puiu“, o manifestare de înaltă ținută științifică.....</i>	13
● <i>Amplă procesiune în Duminica Sfintei Cruci, la Onești.....</i>	14
● <i>Concurs interdisciplinar județean, la Moinești.....</i>	15
● <i>Dialog intercultural prin intermediul activităților religioase....</i>	16
● <i>Concursul național la disciplina Religie, în desfășurare.....</i>	17
● <i>Sfântul Sinod solicită alternativă la pașapoartele biometrice... 18</i>	
● <i>Asistentă spirituală pentru copii și vârstnici.....</i>	19
● <i>La Bacău s-a înființat o cantină socială.....</i>	20
● <i>Intensificarea activităților filantropice și misionare la Moinești.....</i>	21
● <i>Acasă la Biserică, o șansă pentru copiii oneșteni.....</i>	22
● <i>Viziunea Sfântului Vasile cel Mare asupra filantropiei.....</i>	23
● <i>Episcopia Romanului acum 130 ani.....</i>	26
● <i>Pahomie, episcopul sfânt al Romanului.....</i>	28
● <i>Buna Vestire, începutul mântuirii noastre.....</i>	30
● <i>Împreună călători spre Ierusalimul ceresc.....</i>	32
● <i>File din istoria Mitropoliei Basarabiei.....</i>	33
● <i>Agenda de lucru a PS Ioachim Băcăuanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului, pe lunile februarie - martie 2009.....</i>	34

Foto coperta I:

Icoana Învierii Domnului, Reședința Mitropolitană Iași (foto din arhiva Ziarului Lumina);

Foto coperta IV:

Stânga sus: Slujba Canonului Mare oficiată de PS Ioachim Băcăuanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului, în Biserica Precista Mare din Roman;

Dreapta sus: Pelerinaj în cinstea Sfintei Cruci, organizat la Onești în prima Duminică din Postul Mare;
Jos: Catedrala Episcopală din Roman, Sf. Liturghie arhierescă oficiată de PS Ioachim Băcăuanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului (duminică, 29 martie 2009).

Prin Hristos înviat, totul intră într-o altă etapă a existenței

◆ Pastorală la sărbătoarea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos ◆

Iubitului nostru cler, cinului monahal și tuturor dreptmăritorilor creștini din această de Dumnezeu păzită și binecuvântată eparhie, har, milă și pace de la Înduratul Dumnezeu, iar de la noi, arhierescă binecuvântare!

Iubiții mei fii duhovnicești,

HRISTOS A ÎNVIAT!

Sărbătorim în bucurie duhovnicească binecuvântatul praznic al Învierii Domnului. Lumina Pastelui se revarsă din nou, ca un har, în sufletele noastre și ne îmbie să cântăm cu veselie: „**Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le**“.

O realitate mărturisită de peste două milenii

Evenimentul petrecut acum aproape două mii de ani este un fapt istoric, dar, în același timp, el rămâne metafizic. Istoric, pentru că se sprijină pe mărturia vie și explicită a apostolilor, care au văzut mormântul gol. Metafizic, în sensul că evenimentul s-a săvârșit după ce istoricitatea lui Hristos s-a încheiat pe pământ prin pecetluirea mormântului. După Înviere, apostolii au văzut pe Învățătorul lor într-o înfățișare nouă, ce nu mai aparținea acestei lumi. Trupul Său avea alte atribute ce nu corespundeau cu cele pe care ei le cunoșteau. De aceea ochii lor erau ținuți uneori să nu-L cunoască (cf. Luca 24, 16).

Arătărilor Mântuitorului de după Înviere, potrivit planului lui Dumnezeu, au avut rolul de a întări credința ucenicilor în dumnezeirea Sa, pentru ca aceștia, ulterior, să ne-o întărească pe a noastră. Sfântul Ioan evanghelistul precizează cu multă tărie, spunând: „*Ceea ce era de la început, ceea ce noi am auzit, ceea ce ochii noștri au văzut, ceea ce am privit și ceea ce mâinile noastre au pipăit... aceea vă vestim și vouă pentru ca și voi să aveți părtașie cu noi*“ (I Ioan 1, 1-3). Așadar, apostolii „*au văzut și au crezut*“

(cf. Ioan 20, 8) că Hristos a înviat din morți, iar noi ne fundamentăm credința pe spusele lor. Toată predica de mai târziu a apostolilor va avea ca subiect principal Învierea prezisă de Sfintele Scripturi (cf. I Cor. 15, 4). Au mărturisit acest eveniment cu atâta fermitate, încât nici moartea nu i-a mai înfricoșat, nici pe ei, nici pe cei care le-au urmat lor. De două mii de ani se proclamă această realitate: „*Hristos a înviat!*“ - „*Adevărat a înviat!*“. Altfel spus, El este viu și ne cheamă la înviere.

Semnele dragostei lui Dumnezeu

Iubiții mei,

Aceste cuvinte nu trebuie doar ascultate, ci și pătrunse în profunzimea lor. Iisus cel înviat din morți este mereu *Același, acum și în veci* (cf. Evr. 8, 13). Același Persoană care a petrecut un anumit crâmpeli al istoriei, fizic, printre oameni. Însă, după Înviere, El se manifestă diferit față de cei care L-au cunoscut în trup, precum și față de noi cei care nu L-am văzut. El este recunoscut de către noi prin gesturile Sale pe care ni le-a lăsat spre aducere aminte de El. Sunt semnele dragostei Sale pe care le distingem în puterea credinței în existența Lui.

Oamenii așteaptă să vadă un Iisus biologic, a Cărui față este ca a noastră, al Cărui trup este, de asemenea, ca al nostru și ale Cărui veșminte seamănă cu ale noastre. Ori, El nu este nimic din toate acestea. Iisus înviat face parte dintr-o altă realitate, superioară celei în care a trăit, pentru că învierea Lui nu a fost o reanimare sau o revenire la viața de dinainte, așa cum s-a petrecut cu Lazăr din Betania. Nu!

Hristos nu a murit și a înviat pentru a retrăi încă o dată în această istorie. Înviind din morți, Hristos a distrus zidul care separă lumea văzută de cea nevăzută, unde spațiul, timpul și moartea nu mai există. Prin Hristos înviat, totul intră într-o altă etapă a existenței, se creează un nou testament, iar porțile Raiului se deschid pentru cei susceptibili să perceapă puterea Învierii.

Puterea irezistibilă a Învierii

De aceea, în ciuda tuturor forțelor malefice, care amenință lumea și Cosmosul, Dumnezeu este realitatea ce dă perspectivă omului și Creației. Chiar dacă materialele se degradează (entropie - spun savanții), chiar dacă munții se des-

compun (fenomenul de eroziune), sau stelele (între care și soarele, astrul galaxiei noastre) își epuizează formidabila lor energie, puterea inimaginabilă și irezistibilă a Învierii face să se reafirme totul și toate. Din mormântul gol, lumina Învierii se răsfrânge peste întreaga natură psihosomatică a omului, precum și peste firea ființelor și lucrurilor fără conștiință de sine, pregătindu-le pentru ziua cea mare a transfigurării lor, când vor primi atribute ca cele ale lui Hristos înviat din morți. Astfel, prin înviere, omul și creația capătă un sens, o finalitate, iar lumina lui Hristos înviat luminează întreg Universul, până în străfundurile sale, încât, prin El, și tenebrele devin lumină.

Mormântul gol, fereastra către lumea de dincolo

Dreptmăritori creștini,

După aceste învățături, trebuie să fim conștienți că trupul lui Hristos înviat ne dă garanția că lumea cealaltă există. Trupul Lui, Care a fost asemenea trupului nostru, după Înviere dobândește însușirile lumii de dincolo. Prin urmare, mormântul gol a devenit fereastra prin care se poate întrezări lumea de dincolo. Trupul lui Hristos înviat, pe care apostolii L-au văzut și L-au

Prin Hristos înviat, totul intră într-o altă etapă a existenței, se creează un nou testament, iar porțile Raiului se deschid pentru cei susceptibili să perceapă puterea Învierii.

pipăit, are caracteristicile lumii transcendente. După Înviere, Hristos este vizibil și invizibil în același timp. Își manifestă însușiri și din lumea aceasta, dar și din cea de dincolo. Trece prin ușile încuiate, însă pe mâinile, picioarele și coasta Lui are imprimate semnele acestei lumi. El poartă stigmatul trecutului, întru totul fiind dincolo de lume.

Învierea, un prezent continuu

Acestea fiind spuse, precizăm că Învierea Lui nu este numai un fapt trecut, ci și unul actual. Când zicem „Hristos a înviat!“ nu înseamnă că ne referim la ceva ce s-a petrecut și nu se va mai petrece niciodată. Învierea este un eveniment care se repetă permanent în istorie. Conventional, spunem că „Hristos a înviat!“ pentru a arăta că Iisus a ieșit din mormânt într-un anumit timp al istoriei, însă, în realitate, trebuie să înțelegem că El învie de fiecare dată când înălțăm mintea noastră către El, când credem în El, când Îi recunoaștem semnele dragostei Sale pentru noi, când ne recunoaștem în El și El în noi, când aderăm la învățătura Lui și împlinim voia Lui.

Iubiți credincioși,

Dacă Învierea este un eveniment mereu actual, în care și prin care noi ne orientăm în istorie, aceasta ne dă posibilitatea să ne bucurăm pentru că știm și cunoaștem sensul vieții noastre pământene. Prin Înviere știm să ne definim în contextul acestei lumi trecătoare, iar aceasta ne dă o imensă liniște. Prin Înviere, neamurile oprite, minoritățile exploatare sunt chemate să realizeze o nouă ordine umană în lume, aceea a păcii, a egalității, a iubirii, prin Hristos înviat. Dacă Hristos învie de fiecare dată, în fiecare persoană și în fiecare epocă a istoriei, atunci, astăzi suntem chemați și noi să încingem hora bucuriei pe întreaga planetă ca să se instaleze o nouă ordine morală în lume. Sunt pe Pământ atâtea națiuni așa-zis libere, care trăiesc în țări supradevoluate, unde Hristos nu învie, pentru că ele persistă deliberat în a trăi în cea mai neagră sclavie morală. Au fost prinse de idolatria modernă a banilor, a puterii, a slavei deșarte, a drogurilor, a prostituției etc. De aceea, sunt încartiruite în propriile închisori și refuză să se elibereze, să zboare către eternitatea lui Dumnezeu, singura cetate de scăpare unde se poate trăi într-adevăr liber.

Hristos rezolvă orice criză

Omul își imaginează că poate accede la libertate prin tehnică, economie de piață etc., însă fără Dumnezeu. Se înșală amarnic. Deși el poate elabora sisteme politico-economice și sociale foarte bune, care asigură popoarelor cele necesare traiului pământesc, nu credem că acestea duc la devenirea întru ființă. Niciun sistem po-

litic, chiar de ar fi perfect, nu poate asigura mântuirea în Hristos înviat.

Actualmente, societatea umană se confruntă cu o cruntă criză economico-socială, care generează alte crize, - iar dacă nu suntem vigilenți -, chiar și pe cea spirituală. Deocamdată nu se întrevede o normalizare a lucrurilor. De aceea, acum este timpul să ne reorientăm către Hristos, pentru că El ne va inspira cum să abordăm lucrurile. El nu intervine concret în istorie, pentru că ne-ar îngredi libertatea, dar, prin puterea Duhului Sfânt, ne inspiră să ieșim din orice criză. Să-i cerem ajutorul!

Bucuria este semnul evident al credinței în Hristos înviat

Așadar, Paștile anunță omului adevărata libertate și izbăvire. Hristos dorește un popor de oameni liberi, eliberați de ispita banului, a puterii; un popor care știe să trăiască în raiul fericirilor, acolo unde se află adevărata libertate. Mântuirea adusă de Hristos rezidă în profilarea „sărăcilor cu duhul“, „blânzilor“, „pacificatorilor“, „însetaților de dreptate“, „milostivilor“ etc.

Dacă avem certitudinea că Hristos înviat lucrează prin noi în lume și mărturisim că în zidul morții s-a deschis o fereastră spre veșnicie; dacă știm că drumul fericirilor duce într-o direcție sigură și plină de viață; dacă ne recunoaștem și rămânem în comuniune cu cei înviați de Hristos, moșii și strămoșii noștri - sfinții Bisericii -, înseamnă că harul ne va transfigura și pe noi și ne va aduce bucuria libertății paradisiace. Bucuria este semnul evident al credinței în Hristos înviat, iar demnitatea de creștin ne dă posibilitatea să înviem prin Biserica lui Hristos, în puterea Duhului Sfânt.

Preaiubiți fii sufletești,

Cu astfel de gânduri m-a inspirat Dumnezeu pentru praznicul Învierii de anul acesta. La vârsta mea de 94 de ani împliniți, chiar dacă mădulele trupului nu mă mai slujesc ca înainte, duhul îmi este osârduitor, iar prin Hristos înviat, am bucuria că în eparhia noastră, binecuvântată de Dumnezeu, toate se împlinesc cu bună rânduială. Preasfințitul nostru arhiepiscop Ioachim, ajutat de colaboratorii noștri, având atribuții chiriarhale fixate de Sfântul Sinod, se străduiește să înfrunte greutățile timpului și să coordoneze cu multă competență treburile administrativ-gospodărești și cultural-sociale ale eparhiei. De aceea, vă îndemn părintește să-i dați tot sprijinul și cuvenita cinste, deoarece și prin aceasta veți împlini voia lui Hristos.

Pentru că vremurile sunt tulburi, greutățile se înmulțesc, agitația lumii sporește, acum este nevoie, mai mult ca oricând, de unitate, credință și nădejde ca să putem sta „împotriva duhurilor răutății, care sunt în văzduh“ (Efeseni 6,12). De aceea, ascultarea, încrederea, sinceritatea, răbdarea, frățietatea, întruajutorarea să fie virtuțile care să vă caracterizeze pe fiecare. Am nădejde că, în calitate de fii și fiice ale eparhiei noastre, cler și credincioși, căci „sunteți trupul lui Hristos și mădulele (vii ale Bisericii) fiecare în parte“ (I Corinteni 12, 27), vă veți face datoria față de voi înșivă, față de țară și Biserica noastră dreptmăritoare, promovând valorile ei spirituale și culturale, împlinind, după chemarea și darurile fiecăruia, voia lui Dumnezeu.

Încredințându-vă de toată dragostea în Hristos-Domnul, rămân al vostru păstor sufleteș, care vă dorește tot binele și mântuirea sufletelor.

Hristos a înviat!

† Eftimie,
Episcopul Romanului

Urcuș spre Înviere

† **Ioachim BĂCĂUANUL,**
Arhiereu-vicar
al Episcopiei Romanului

Cea de-a IV-a duminică din Postul Mare este închinată Sfântului Ioan Scărarul. Acest cuvios părinte a scris una dintre cele mai importante opere de spiritualitate, numită *Scara virtuților*, al cărei conținut a însemnat imens pentru lumea creștină. *Scara* Sfântului Ioan este, după cum apreciază unii teologi, cea mai puternică scriere după Sfânta Scriptură și Sfânta Liturghie. Este *Constituția* sau cartea care analizează cel mai bine civilizația spiritualității ortodoxe.

Sfântul Ioan Scărarul este cel care, din materialele deja existente de la Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Atanasie, Sfântul Grigore Teologul, Sfântul Ioan Gură de Aur, a creat trepte suitoare spre bucuria cunoșterii lui Dumnezeu. Autorul *Scării* este cel care precizează cel mai bine că la Dumnezeu nu se poate urca decât pe scara virtuților. Viața creștinului – mai ales cea ascetică –, în Biserica lui Hristos, este comparabilă cu o scară care urcă la cer.

Hristos, scara care a unit cerul cu pământul

Sfântul Ioan a trăit, după cum se relatează în biografia lui, în pustiul Sinai, în peșterile din jurul Mănăstirii „Sfânta Ecaterina”, unde, mai târziu, ajunge și stareț. Ca vietuitor al pustiului, la poalele muntelui pe care a coborât Dumnezeu la Moise, el petrecea în asceză desăvârșită, în rugăciune și lucrare, gândind la întreaga lume, la destinele oamenilor care sufereau din cauza răului existent în lume.

Și-n epoca în care a trăit Sfântul Ioan existau pelerini care urcau pe munte pentru a se ruga, în locul unde Domnul s-a arătat profetului Moise. Această urcare, ascensiune, a lor a devenit pentru Sfântul Ioan simbolul vieții noastre spirituale creștine. Gândea adesea, o exprimă în inegalabila sa operă ascetică, că cel care a unit Cerul cu Pământul, coborând ca pe o scară la oameni, a fost Dumnezeu Omul – Iisus Hristos. Maica Domnului a fost asemuită cu o scară pe care S-a coborât Dumnezeu la noi ca să ne restaureze ființial, adică să ne scoată din robia păcatului și a morții. Din momentul coborării lui Dumnezeu, umanitatea a înțeles că cerul nu este departe de noi și ne este accesibil, pentru că de la venirea lui Hristos în trup există o scară ale cărei trepte, urcându-le, putem accede la comuniunea cu Dumnezeu.

Pe scara virtuților, oprirea înseamnă coborâre

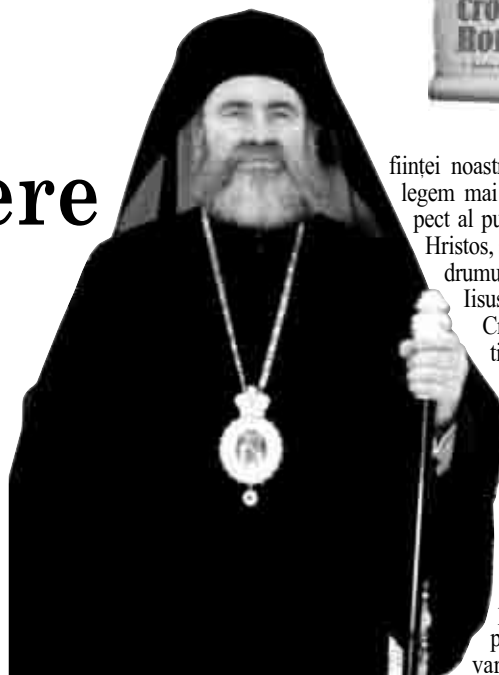
Observând pelerinii care urcau pe munte, Sfântul Ioan Scărarul a înțeles că nicio dată nu trebuie să ne oprim din ascensiune, căci cel care nu urcă va fi nevoit să rățească în valea plângerii, rămânând captiv tenebrelor, ignoranței, necunoașterii. Or, viața veșnică, către care tindem mereu, în calitate de creștini și practicanți ai virtuților, este aceasta: „să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (Ioan 17, 3).

Atunci când urcăm pe o scară oarecare putem face câte o oprire, însă pe scara virtuților, oprirea înseamnă coborâre. De aceea, cel ce s-a angajat în urcușul duhovnicesc nu trebuie să se oprească. Experiența rugăciunii, în această privință, este revelatorie. Atunci când omul rugăciunii se oprește să se roage pentru un anumit timp – deoarece, să zicem, are alte lucruri de împlinit – îi este greu să reia rugăciunea, așa cum o avea mai înainte. Îi este greu să-și reîncarce inima și sufletul cu energia pe care a avut-o mai înainte și începe să coboare în lumea sensibilă. Dacă sufletul încetează să mai urce, el coboară imediat, pierzând ceea ce a dobândit mai înainte prin experiența mistică.

Într-adevăr, viața noastră este ca o cale, ca un drum. Dar calea trebuie să fie Hristos. Cel care dorește să ia acest drum și gândește că poate fi creștin, chiar dacă se oprește din drum, se înșală pe sine și-L înșală și pe Dumnezeu. În viața de creștin, dacă nu facem nimic pentru Dumnezeu și nu călătorim cu El și prin El, ne rățacim și putem să ne pierdem, căci umblăm în noaptea ispitelor și a fărâdelegilor acestei lumi.

În urcușul duhovnicesc nu suntem singuri

Rostul Duminicii Sfântului Ioan Scărarul este de a ne îndruma să mergem permanent înainte către Hristos, în puterea Duhului Sfânt. Când ostenim și nu mai putem urca spre El, purtând pe umeri crucea lui Hristos, să nu deznădăjduim, pentru că suntem în comuniunea Bisericii. Iar atunci când viem în această comuniune, celălalt de lângă noi, care merge pe aceeași cale, devine un Simon din Cirene, care ne ajută să ducem crucea mai departe. În urcușul duhovnicesc trebuie să înțelegem că nu suntem singuri, ci purtăm crucea pe care Hristos a pus-o pe umerii noștri, adaptată

ființei noastre. Ca să înțelegem mai bine acest aspect al purtării crucii lui Hristos, să ne imaginăm drumul Golgotei, cu Iisus Care-și purta Crucea spre răstignire.

După ce Iisus a fost osândit la moarte, prin răstignire, soldații romani L-au obligat să-și poarte crucea pe drumul calvarului, dar ostent de atâtea batjocuri,

scuipări și schingiuri a căzut de mai multe ori sub povara lemnului osândirii. Cum soldații voiau să-și împlinească mai repede ordinul pe care-l primiseră, au silit pe un Simon din Cirene, care se întorcea de la țarină, să poarte crucea lui Iisus. Obligat, Simon ia crucea și urcă în urma lui Iisus pe Golgota. Iisus, bineînțeles că a auzit și a văzut totul, cum acel Simon a fost silit să ducă povara rușinoasă în locul altuia. Ce imagine?! Domnul merge înainte cu capul plecat, iar Simon nemulțumit și cărtind că a fost sustras din drumul său, Îi târăște Crucea, mergând în urma Sa.

Orice urcuș presupune efort, echilibru și forță

„Simoni” de aceștia există până astăzi. Purtându-ne crucea, care de fapt, este a lui Hristos, pentru că viața noastră Îi aparține Lui, o țărăm siliți ca și Simon din Cirene, o suportăm. Uităm că Hristos ne-a dat și viața, dar ne-a dat și crucea. Uităm că viața noastră este un *urcuș către Înviere*, uităm de cuvintele prin care ne-a spus că „în lume necazuri veți avea” (Ioan 16, 33). Uităm că orice urcuș pe o scară presupune efort, echilibru și forță.

Din punct de vedere duhovnicesc, forța care ne ajută să urcăm pe scara care duce la cer sunt virtuțile. „Virtute”, în limba greacă, înseamnă putere. Deci, când împlinim o virtute din cele prescrise de Sfântul Ioan Scărarul se adaugă sufletului nostru o putere, o energie, care ne propulsează către înălțime.

Așadar, îndemnul din Duminica Sfântului Ioan Scărarul poate fi astfel rezumat: creștini, tot înainte către Hristos, ca să ajungem la poarta Raiului, unde ne așteaptă El, cel care se va recunoște în chipul pe care ni l-a dat în dar și-n faptele pe care le-am împlinit spre slava Lui! ♦

Oricare parohie sau mănăstire din Episcopia Romanului, care are în derulare investiții, privind construcția și reparațiile la biserici, poate solicita subvenții de la stat.

Etapele obținerii de sprijin financiar de la stat, pentru unitățile de cult

Din bugetul Secretariatului de Stat pentru Culte, pe anul în curs, oricare parohie sau mănăstire din Episcopia Romanului, care are în derulare investiții, privind construcția și reparațiile la biserici, poate solicita subvenții, cu condiția de a prezenta la Centrul Eparhial, în cel mai scurt timp, documentația necesară.

de pr. Vasile
GHINIȚĂ-ȘERBAN,
Consilier Economic

Pentru ca unitățile de cult să poată accesa aceste fonduri, este necesar ca preotul paroh, conducătorul unității respective, să întocmească documentația legală necesară și să o transmită prin intermediul Centrului Eparhial Roman, respectiv Sectorul Economic, Secretariatului de Stat pentru Culte, București, până cel mai târziu pe 15 mai 2009.

Pentru cei interesați, în vederea unei cât mai bune înțelegeri și a ușurării întocmirii dosarului cu actele necesare, expunem metodologia de urmat, conform *Ghidului utilizatorului*, de pe site-ul amintit.

Întocmirea dosarului pentru obținerea de subvenții

Dosarul depus în vederea obținerii de sprijin financiar trebuie să cuprindă: o cerere tip, autorizația de construcție, avizul de specialitate pentru Monumentele Istorice (dacă este cazul), avizul Comisiei de pictură bisericească (dacă este cazul), proiect de asistență socială (pentru activitățile de asistență socială), oferte de preț (de ex. transport, închiriere sală etc. – pentru activitățile de asistență socială și evenimente), devizul analitic pentru lucrările rămase de executat, fotografiile cu stadiul actual al lucrărilor, dosar de încopciat.

Indicații privind completarea cererii tip

Pentru cererea tip se ia în considerare doar modelul de pe site. Toate rubricile cererii sunt obligatorii, în afară de rubricile „Avizul de specialitate pentru Monumentele istorice” și „Avizul Comisiei de pictură bisericească”, unde, dacă nu este cazul, se pune o cratimă. Rubrica „Autorizația de construcție” este obligatorie, cu excepția lucrărilor de pictură și a celor de reparații curente. La rubrica „Motivarea cererii” se detaliază obiectul cererii și felul de lucrări pentru care este solicitat sprijinul financiar.

Valoarea devizului lucrărilor (după devizul anexat) rămase de executat cuprinde și TVA-ul.

Stadiul lucrărilor pentru construcții: organizare de șantier, cota 0, cota 4, cota 10, în roșu, finisare etc. Stadiul lucrărilor pentru pictură: în procent din totalul suprafeței de pictat.

Lipsa menționării subvențiilor primite de la Ministerul Culturii și Cultelor atrage nulitatea cererii. Dacă sumele nu au fost justificate în totalitate, dosarul nu se ia în considerare. Semnătura și ștampila solicitantului sunt obligatorii.

Anexe

Se bifează la anexe actele care au fost atașate dosarului.

Autorizația de construcție, eliberată potrivit Legii nr. 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se va atașa în copie xerox, semnată și ștampilată de solicitant, cu mențiunea „conform cu originalul”.

În cazul monumentelor istorice și al bunurilor din patrimoniul cultural național se va prezenta și o copie a Avizului de specialitate al Ministerului Culturii și Cultelor.

În cazul lucrărilor de pictură a bisericii sau a paraclisului, se va prezenta și copia avizului eliberat de Comisia pentru pictură bisericească, precum și proiectul de deviz aprobat de Comisia pentru pictură bisericească a Bisericii Ortodoxe Române. Se vor atașa în copie xerox, semnate și ștampilate de solicitant, cu mențiunea „conform cu originalul”. De asemenea, se va prezenta și devizul semnat cu pictorul, datat, pe lucrările rămase de executat, în RON, și semnat de către ambele părți (pictorul și preotul sau consiliul parohial).

Sumele acordate vor fi virate în contul instituției solicitante. În cazul în care contul este trecut greșit, sumele se vor vira în conturile eparhiei aparținătoare sau autorității de cult.

Unități de cult din Episcopia Romanului, care au primit subvenții de la stat

În anexa nr. 3/27/02a, au fost publicate pe Site-ul Ministerului Culturii și Cultelor (www.culte.ro), unitățile de cult care beneficiază de prevederile Ordonanței Guvernului nr. 82/2001, privind stabilirea unor forme de sprijin financiar, aprobată cu completări și modificări prin Legea nr. 125/2002.

Între cele menționate, se regăsesc și unități de cult din Episcopia Romanului, respectiv din Județele Bacău și Neamț, conform tabelului de mai jos, respectând poziția din tabelul oficial.

48	Parohia „Înălțarea Domnului”	oraș Moinești	Bacău
49	Parohia „Sfântul Gheorghe”	Municipiul Moinești	Bacău
50	Parohia „Sfinții Voievozi”	Municipiul Moinești (cartier Lucăcești)	Bacău
51	Parohia „Adormirea Maicii Domnului”	sat Comet, comuna Poduri	Bacău
52	Parohia „Sfântul Ioan”	sat Bucșești, comuna Poduri	Bacău
53	Biserica în construcție din Onești	Bacău	
54	Biserica „Sf. Mucenic Pantelimon”	Onești	Bacău
55	Catedrala Moinești din cartier Lucăcești	Bacău	
56	Biserica „Sf. Gheorghe”	Moinești	Bacău
57	Reparații fațadă la biserica parohiei „Sf. Nicolae”	Onești	Bacău
58	Biserica parohiei „Sf. Împărați Constantin și Elena”	Onești	Bacău
59	Construire Biserica „Nașterea Maicii Domnului”	Parohia „Mal”, Onești	Bacău
60	Construire Biserica „Sf. Gheorghe” din parohia Livezi	sat Livezi, com. Livezi	Bacău
61	Parohia „Bratila 1”	com. Helegiu	Bacău
62	Biserica „Adormirea Maicii Domnului”	sat. Pătrășcani, com. Gura Văii	Bacău
63	Biserica „Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan”	comuna Măgura	Bacău
64	Biserica „Nașterea Maicii Domnului”	sat Cucuieți	comuna Doftana
66	Biserica „Buna Vestire”	comuna Mănăstirea Cașin	Bacău
68	Biserica „Sf. Neaculai”	sat Scărișoara	comuna Corbasca
69	Biserica „Sf. Ioan”	parohia Capotești	comuna Huruiești
70	Biserica „Sf. Ilie”	parohia Cornii de Sus	comuna Tătărești
71	Biserica „Sf. Dumitru”	comuna Părgărești	Bacău
72	Biserica „Sf. Sofia”	comuna Cașin	Bacău
73	Parohia „Pancești”	comuna Sascut	Bacău
76	Parohia „Valea Budului”	comuna Mărgineni	Bacău
441	Episcopia Romanului	Str. Alexandru cel Bun, nr. 5	Neamț
445	Parohia Lucaș	comuna Bozieni	Neamț

Devizul de lucrări

Trebuie transmis la prețuri actualizate (în RON) și potrivit reglementărilor în vigoare privind taxa pe valoarea adăugată, pentru lucrările rămase de executat. Devizul lucrărilor trebuie să fie analitic și să cuprindă detaliat lucrările care vor fi efectuate și cantitățile de materiale. Trebuie semnat, datat și ștampilat atât de către solicitant, cât și de ofertant, cu mențiunea „conform cu originalul”, dacă este în copie.

Din fotografia trebuie să rezulte stadiul actual al lucrărilor. Pe verso imaginile trebuie data-te, ștampilate și semnate de solicitant.

Nu se admit documente transmise prin fax

Proiectul de asistență socială cuprinde detalie-rea activității, programul, necesitatea, scopul, grupul țintă și obiectivele. Se sprijină doar activitățile și evenimentele organizate de cultele religioase.

Cererile care nu sunt incluse într-un dosar de încopciat nu vor fi luate în considerare.

Toți pașii de mai sus sunt obligatorii pentru ca dosarul să fie eligibil. Nu se admit documente transmise prin fax.

Sumele acordate vor fi virate în contul instituției solicitante. În cazul în care contul este trecut greșit, sumele se vor vira în conturile eparhiei aparținătoare sau autorității de cult.

Justificarea sprijinului financiar

Data limită a justificării: Potrivit prevederilor cap. 4, art. 15, litera i) din H.G. 1470/ 2002 și H.G. 313/ 2006 privind modificarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor O.G. nr. 82/ 2001 „documentele justificative vor fi transmise până la cel mai târziu la data de 31 decembrie a fiecărui an. În cazul primirii sprijinului financiar, începând cu trimestrul IV, justificarea se va face în cel mult 180 de zile de la primirea acestuia”.

Dosar de justificare pentru sprijinul financiar acordat trebuie să cuprindă următoarele: adresă de înaintare (adresă tip); centralizatorul documentelor anexate (centralizator tip); facturile fiscale însoțite de chitanțe sau ordine de plată sau bon de casă și prezentate în ordine cronologică și apoi trecute în centralizator; copie după contractul menționat - dacă pe factură se menționează execuția unei anumite lucrări (situația de lucrări trebuie să aibă valoarea facturilor); copie situație de lucrări acolo unde este cazul; dosar de încopciat.

Chitanțe și facturi fiscale acceptate

Chitanțele de mână prin care se atestă anumite plăți, pentru pictură sau procurări de materiale de la particulari, vor cuprinde în mod obligatoriu numele și prenumele vânzătorului în clar, precum și datele de identitate. Chitanțele vor fi certificate de primar sau de un împuternicit al acestuia.

În cazul în care se achiziționează diverse materiale (de construcții, instalații, electrice etc.) și nu se detaliază aceste materiale pe factura sau pe bonul fiscal, se va atașa lista cu materialele respective cumpărate.

Pentru lucrările de pictură se va trimite o copie a statului de plată și a ordinului de plată prin care s-a virat impozitul pe salarii, conform legii.

Actele justificative vor cuprinde în mod obligatoriu copia extrasului de cont bancar prin care se face dovada primirii banilor și chitanța de înregistrare în evidența contabilă a unității de cult beneficiare.

Chitanțele care atestă plăți trebuie să cuprindă în mod obligatoriu în conținutul lor următoarele: scopul plății, operațiunea pentru care se face plata, numărul și data eliberării.

Chitanțele care atestă plăți vor fi utilizate doar în cazurile în care nu se întocmesc facturi fiscale;

Documentele care nu sunt admise la justificarea sprijinului financiar

Toate documentele justificative, prezentate în copii xerox, vor fi certificate prin aplicarea ștampilei și a semnăturii beneficiarului, cu specificarea „conform cu originalul”. Începând cu 1 ianuarie 2006, bonurile fiscale în valoare de peste 100 RON vor fi însoțite obligatoriu de factură; cele cu valoare mai mică de 100 RON vor fi ștampilate și au înscrise denumirea cumpărătorului, codul unic de înregistrare sau CNP-ul în cazul persoanelor fizice. Bonurile fiscale cu care se achiziționează carburanți trebuie personalizate (conform ORDIN nr.1714/ 2005, HG 831/ 1997, OUG 28/ 1999).

Documentele justificative trebuie să fie lizibile și să NU prezinte ștersături.

Nu se vor admite la justificare documente care conțin achiziții de materiale sau servicii, altele decât cele pentru care a fost acordat sprijinul financiar, conform devizului prezentat; facturi plătite înainte de primirea ajutorului financiar sau emise în anii precedenți acordării sprijinului financiar, chiar dacă acestea au fost plătite după primirea ajutorului financiar; documente transmise prin fax. ♦

Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în ședința din 2 februarie 2009, a aprobat programa și bibliografia orientativă, pe baza căreia se vor solicita subiectele pentru lucrările de grad.

PERFECTIONARE

Programa pentru obținerea gradului I în preoție

de pr. Gheorghe MIRON,
Consilier administrativ

Potrivit hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, nr. 545/2003, revizuită prin hotărârea nr. 1199/2008, punctul 8 din capitolul „Gradul I – studii superioare”, Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în ședința din 2 februarie 2009, a aprobat programa și bibliografia orientativă, pe baza căreia se vor solicita subiectele pentru lucrările de grad. Programa va fi aplicată în Centrul de perfecționare pentru obținerea gradului I în preoție, din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași. În acest sens, în cele ce urmează, le aducem la cunoștință preoților care îndeplinesc condițiile de înscriere la Gradul I.

Tematica pentru gradul I în preoție

I. Pastoral – liturgic

1. Rolul duhovnicului într-o societate secularizată.
2. Administrarea Sfintei Euharistii – aspecte dogmatice, canonice, liturgice și pastoral-misionare.
3. Inovațiile în cult – implicații liturgice, canonic-disciplinare și pastorale.
4. Rolul prediciei și al catehezei în Biserică.

II. Cultul – misionar

5. Chemarea preotească – fundamentare biblică și patristică.
6. Misiunea Bisericii în contextual de regre- sie religioasă în societatea secularizată.
7. Misiunea creștină în contextual globalizării.

8. Biserica și cultura – divergențe sau convergențe?

9. Principii, mijloace și metode de prozelitism sectar – cunoașterea, prevenirea și combaterea lor.

10. Tiparul în Moldova de la Mitropolitul Varlaam la Trinitas și rolul lui în spiritualitatea și cultura românească.

11. Educația religioasă în școală – trecut, prezent și viitor.

III. Social – filantropic

12. Problema căsătoriei în lumina Sfintei Scripturi, a canoanelor și disciplinei bisericești. Căsătoriile mixte – evaluare și contextualizare.

13. Atitudinea Bisericii față de divorț, abandonul de copii, avort, homosexualitate, clonare, eutanasiu.

14. Activitatea filantropică a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei în trecut și astăzi.

15. Activitatea medicală a Bisericii în trecut și în prezent.

IV. Administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administrație parohială și legislație

16. Preotul în structurile administrative ale Bisericii în trecut și astăzi.

17. Disciplina clerului în lumina Sfintei Scripturi, a canoanelor și legiuirile bisericești și a statutelor Bisericii Ortodoxe Române.

18. Numirea, transferarea și revocarea clerului de-a lungul vremii în Biserica Ortodoxă Română.

19. Raporturile preotului cu autoritățile statului.

Bibliografie orientativă:

1. Pr. Prof. Dr. Ene Braniște, *Liturgica specială* (pentru Facultățile de Teologie), București, 1980.
2. Pr. Prof. Dr. Nicolae Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. II, Galați, 1962; vol. II, Galați, 2000; vol. III, București, 2004.
3. Arhid. Prof. dr. Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe, Note și Comentarii*, București, 1991.
4. Pr. Prof. Dr. Petre Vintilescu, *Liturgierul explicat*, București, 1998.
5. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia Ortodoxă*, Craiova, 1986.

6. Idem, *Reflexii despre spiritualitatea poporului român*, Editura Cogito, Craiova, 1992.

7. Pr. Conf. Dr. Ion Vicovan, *Mănăstirea Neamt și asistența socială*, în „Analele Științifice ale Universității Alex. I. Cuza”, Iași, tom. IV, 1997-1998.

8. Idem, „*Dați-le voi să mănânce!*” *Filantropia creștină – istorie și spiritualitate*, Editura Trinitas, Iași, 2001.

9. Pr. Lect. Dr. Mihai Vizitiu, *Filantropia din vină și filantropia Bisericii după Noul Testament*, Editura Trinitas, Iași, 2007.

10. Volum colectiv, *Familia creștină azi*, Editura Trinitas, Iași, 1994.

11. *Statutul BOR*, EIBMBOR, București, 2008.

12. Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, București, 1991-1994.

13. Pr. Prof. Dr. Dumitru Gh. Popescu, *Teologie și cultură*, EIBMBOR, București, 1993.

14. Pr. Prof. dr. Liviu Stan, *Instituțiile de asistență socială în Biserica veche*, în „Ortodoxia”, anul IX (1957), nr. 1.

15. Florica Mănoiu și Viorica Epureanu, *Asistența socială în România*, în „Studii Teologice”, anul XLIII (1991), nr. 5-6.

16. Pr. Gheorghe Petraru, *Teologia fundamentală și misionară. Ecumenism*, Editura Performantica, Iași, 2006.

17. Idem, *Misiologie ortodoxă I*, Editura Panfilus, Iași, 2002.

18. Idem, *Ortodoxie și prozelitism*, Editura Trinitas, Iași, 2000.

19. Idem, *Secte neoprotestante și noi mișcări religioase în România*, Ed. Performantica, Iași, 2006.

20. Hotărâri ale Sfântului Sinod cu privire la: avort, abandonul de copii, homosexualitate, clonare, eutanasiu, căsătoriile mixte, catehizare, filantropie, pictarea bisericilor.

21. Legea privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

22. Drd. George Apostu, *Lucrarea socială a Bisericii*, în „Studii Teologice”, anul XLIV (1992), nr. 3-4.

23. *Învățământul religios și teologic în România*, ediție îngrijită de lect. dr. Adrian Lemeni și Bogdan Dedu, Sibiu, 2006.

24. Constantin Cucos, *Educația, dimensiuni culturale și interculturale*. ♦

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași

PS Arhiereu Ioachim Băcăuanul la 55 de ani

„Depinde de fiecare dintre noi cum știm să transformăm provocarea în șansă“

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului, a împlinit, pe 29 martie anul acesta, 55 de ani. Cu această ocazie, în Catedrala episcopală din Roman, în după-amiaza aceeași zile, cu binecuvântarea PS Episcop Eftimie al Romanului,

a fost oficiată o slujbă de Te Deum. La acest moment de rugăciune s-au aflat alături de PS Arhiereu Ioachim Băcăuanul, reprezentanți ai autorităților locale, oameni politici, precum și numeroși credincioși sosiți din întreaga Eparhie. Momentul a constituit un prilej de a mulțumi Bunului Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra acestei Episcopii de-a lungul celor șase veacuri de existență și asupra celor care au activat în calitate de ierarhi, preoți slujitori sau simpli creștini.

Te Deum, în Catedrala episcopală din Roman

După ce, în dimineața zilei dedicate de Biserica Sfântului Ioan Scărarul (anul acesta 29 martie), PS Ioachim Băcăuanul a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala episcopală din Roman, în după-amiaza aceeași zile, Preasfinția

Sa a luat parte la slujba de Te Deum, oficiată, cu binecuvântarea Preasfințitului Episcop Eftimie, de către părintele Ioan Gherasimescu, vicar-administrativ al Episcopiei Romanului, alături de preoții și diaconii slujitori de la Centrul Eparhial din Roman.

Ceremonia religioasă, la care au luat parte autoritățile locale din Roman, oameni politici, precum și numeroși credincioși sosiți din întreaga Eparhie, a fost un prilej de a mulțumi Bunului Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra acestei Episcopii de-a lungul celor șase veacuri de existență și asupra celor care au activat în calitate de ierarhi, preoți slujitori sau simpli creștini.

În cuvântul rostit la sfârșitul slujbei, pr. Ioan Gherasimescu, vicar-administrativ al Eparhiei Romanului a prezentat o scurtă biografie a PS Arhiereu Ioachim, arătând bogăția faptelor ce încununează cei 55 de ani de existență. Din partea părinților protopopi și a preoților, a vorbit părintele protopop Vasile Radu, de la Protopopiatul Bacău Sud, unul dintre puținii care l-au cunoscut pe Preasfințitul Ioachim încă din perioada anilor de seminar. Un emotionant cuvânt a fost ținut de părintele Ștefan Gușă, starețul mănăstirii „Ștefan cel Mare și Sfânt“ din Vaslui, fiu al Eparhiei Romanului, în aprecierea căruia PS Ioachim Băcăuanul este un adevărat model de viață monahală ortodoxă. Un frumos cuvânt a fost ținut și de primarul orașului Roman, Laurentiu Leoreanu, care și-a exprimat nădejdea unei colaborări fructuoase pe mai departe cu Episcopia Romanului. De asemenea, un cuvânt de felicitare a rostit și deputatul Marius Neculai. La finalul alocuțiunilor, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, vizibil emoționat, a ținut să multumească Bunului Dumnezeu, și tuturor celor care i-au fost alături de-a lungul anilor.

de pr. Constantin
GHERASIM

PS Arhiereu Ioachim Băcăuanul s-a născut la 29 martie 1954, la Stănița (Neamț). La vârsta de 14 ani a intrat ca frate la Mănăstirea Sihăstria, iar între 1972-1980 a fost la Schitul Tarcău. După ce a absolvit Seminarul Teologic din Neamț (1970-1975), în perioada 1976-1980 a urmat și absolvit cursurile Facultății de Teologie din București. În anul 1980, a fost tuns călugăr la Mănăstirea Bistrița, naș de călugărie fiindu-i arhimandritul Ioanichie Bălan. A fost primul călugăr tuns la mănăstirea Bistrița după 40 de ani de regim comunist. În anul 1985 a fost chemat de Fericitul întru adormire Patriarh Teoctist, pe atunci Mitropolit

La slujba Sfintei Liturghii, oficiată în dimineața zilei de duminică, 29 martie, Catedrala episcopală din Roman a fost inundată de florile cu care PS Arhiereu Ioachim a fost întâmpinat de credincioși

Este foarte greu să radiografezi viața unui
căutător și călător spre Dumnezeu, a unui
„profesionist” al rugăciunii.

ANIVERSĂRI

al Moldovei și Sucevei, la Centrul Eparhial din Iași. În 1990, a fost trimis la studii la Institutul „Saint Serge” din Paris, unde a început doctoratul în teologie, având ca îndrumători pe renumiții teologi Olivier Clément și Boris Bobrinskoy. După patru ani, în 1994, a susținut teza de doctorat în limba franceză, cu tema „Îndumnezeirea omului în gândirea părintelui Dumitru Stăniloae”, prima lucrare de doctorat despre marele teolog român întocmită în timpul vieții acestuia. La Paris a întemeiat și o mănăstire ortodoxă, la Rosiers, unde a activat ca duhovnic și îndrumător pentru creștinii din Occident și, îndeosebi, pentru tinerii sosiți la studii în capitala Franței. În anul 1998, a fost ales de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în scaunul de arhieru-vicar al Episcopiei Romanului, însă fiind angajat în numeroase activități sociale, eclesiale și ecumenice nu a putut veni în țară decât în anul 2000, fiind primul arhieru al Bisericii Ortodoxe Române, hirotonit în mileniul al III-lea.

„Mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate”

È greu să cuprinzi în câteva cuvinte viața unui arhieru. Contactul PS Ioachim Băcăuanul cu lumea și atitudinea pe care a avut-o în permanentă în raport cu provocările timpului, constituie un motiv de reflecție pentru oricine vrea să învețe ceva de la viață.

La aniversare, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul ne-a mărturisit: „Până la vârsta aceasta am avut prilejul să asist la multe mutații, pentru că viața este foarte schimbătoare. Sunt născut în perioada comunismului, mi-am format cultura și personalitatea în aceeași perioadă, dar am avut șansa să văd și căderea comunismului, fapt ce a constituit pentru mine o eliberare. În același timp, m-am confruntat și cu mutațiile libertății și m-am păzit să devin sclavul ei, mai ales că am avut șansa să mă confrunt cu provocările și ispitele Occidentului secularizat. De aceea, am avut grijă, în primul rând, să mă definesc în contextul acestor mutații.

Depinde de fiecare dintre noi cum, în contextul libertății, știe să prefacă, să metamorfozeze, provocarea în șansă. Căci fiecare provocare poate fi o șansă. Pentru mine, provocările nu au fost fataliste, ci au fost șanse. Experiența pe care am dobândit-o în viața de mănăstire, în condițiile regimului totalitar, s-a transformat într-o șansă, atunci când am fost pus în mijlocul unei lumi libere.

De aceea, mulțumesc lui Dumnezeu că m-a izbăvit de toate „duhurile răutăților care zboară în văzduh” și m-a ajutat să-mi cristalizez o anumită conduită în societatea de azi. Mi-a dat șansa să stau în preajma unor personalități deosebite, ale Bisericii sau ale culturii universale. Și, dacă te ađăpi la izvoare, după cum spune Sfântul Evanghelist Ioan, devii tu însuți sursă dădatoare de bucurie sau binecuvântare pentru alții. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate!” ♦

Pr. Arhim. Emilian Panait

De 80 ani în slujba lui Dumnezeu și a oamenilor

de protos. Pimen COSTEA, Exarh al mănăstirilor din Episcopia Romanului

Când vorbim despre oameni, ne gândim la ceea ce au făcut ei. Încercăm să descifram în viața lor taina bucuriei de-a trăi, fericirea zămbitoare și căldura care face să crească în noi dorința de a fi. Dar oare tot acestea să fie reperate când vorbim despre un călugăr? De ce nu? Sau poate ceva mai mult! Este foarte greu să radiografezi viața unui căutător și călător spre Dumnezeu, a unui „profesionist” al rugăciunii. Și dacă ne gândim la ceea ce Goethe spunea că sunt unii oameni care „*il slujesc pe Dumnezeu pentru că L-au găsit; alții care mereu îl caută, negăsindu-L încă și alții care nici nu L-au găsit și nici nu-L caută*” înțelegem de ce vorbim despre o lume atât de peștrită, în care unii sunt și înțelepți și fericiti; alții doar înțelepți și nefericiti și mai sunt și unii nebuni și nefericiti.

Ce-o fi însemnând pentru părintele Emilian Panait (foto) viața pe care o duce? Să fie oare o permanentă descoperire de Dumnezeu? Sau o odihnă binecuvântată în „leagănul” prezenței divine?

În slujba lui Dumnezeu, prin om

Cine nu-l cunoaște pe sihastrul de la Ciolpani descoperă în persoana sa măreția unui călugăr care a învățat că adevărata dragoste este bucuria de a face altora bucurii. Cu greu reușești să te desparți de sfaturile sale, care sunt pentru mulți „*apa cea vie*” ce răcoare și adapă sufletele arse de păcat și însetate de Dumnezeu. Aproape de părintele Emilian înțelegi că viața este o luptă continuă. Cei 80 de ani pe care-i are parcă nici nu ar fi, atât de osârduitor este în duh, pe cât de neputincios este cu trupul. Și cu toate acestea a învățat un lucru esențial mai ales pentru un călugăr: „*pe calea binelui mai degrabă obosești odihnindu-te, decât ostentindu-te*” (Sf. Vasile cel Mare).

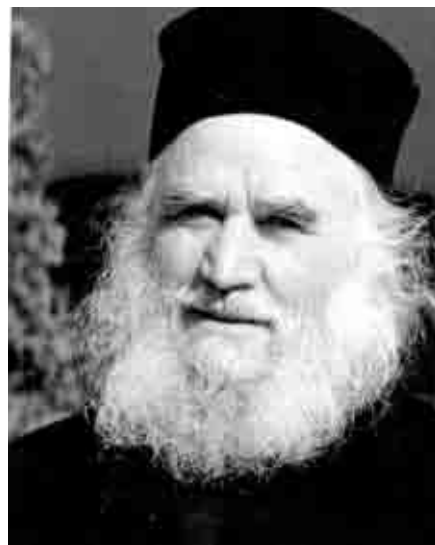
Ce l-o fi motivând întru atât? Ce greu este să găsești un răspuns... Poți vorbi despre cineva în măsura în care te identifici cu acea persoană. Doar așa poți să-i înțelegi zbulciful, durerea, bucuria, dorința, scopul, idealul, ținta.

La o privire mai atentă îți poți da seama că dacă și-a dorit ceva cu adevărat, a fost să-i slujească omului, fratelui, prietenului, „*dușmanului*”, să-i slujească lui Dumnezeu prin om. Aprofundând Sfânta Scriptură a înțeles care este cu adevărat prețul omului și de aceea s-a pus din tinerete în slujba lui. Este o mare filosofie să-l înțelegi pe om.

S-a nevoit tot timpul să dobândească dreapta socoteală și măsura tuturor lucrurilor.

Îl definesc deopotrivă rugăciunea și bunătatea

Viața l-a răsfățat și Dumnezeu l-a iubit rânduindu-i spre călăuzire nume mari ale istoriei, teologiei și Patericului românesc (Pr. Benedict Ghiuș, Pr. Nicodim Sachelarie, Pr. Arsenie Papacioc, Pr. Visarion, Pr. Constantin

Galeriu, Pr. Nil Dorobant, PS Teofil Herineanu, PS Parthenie Ciopron și alții). Și așa cum frumos spunea Homer „eu sunt câte puțin din tot ceea ce am întâlnit”, tot la fel l-am putea defini și pe părintele Emilian, prin cei pe care i-a întâlnit.

Pentru necunosători, imaginea părintelui este ca a tunetului. Pare un om dur, capricios și tare ca piatra, dar care ascunde gingășia unui trandafir. Om cu o sensibilitate aparte și rar întâlnită, preocupat deopotrivă de lucruri mari și mici, părintele Emilian pune în lumină personalitatea unui călugăr „*din cei de demul*”. Èl definesc deopotrivă rugăciunea și bunătatea.

„Rugați-vă, rugați-vă...”

Și dacă pentru Lessing „*cea mai nobilă preocupare a omului este omul*”, pentru părintele Emilian cea mai nobilă preocupare este omul ce poate să devină sfânt. Nelipsit de pe buzele sale este cuvântul Sf. Ioan Damaschinul „*caută-L pretutindeni pe cel ce este pretutindeni*”. Și cum să-L cauți? Iar răspunsul este unul singur. Tot timpul îl auzi spunând: „*Rugați-vă, rugați-vă...*”, pentru că are certitudinea că pentru cel ce se roagă sufletul devine „*templu al Duhului Sfânt*”, iar lumea întreagă o biserică. Așa a reușit peste tot unde a fost trimis în ascultare. „*Pustiul s-a umplut de ape*” și lumea de frumusețe. Oamenii au devenit mici biserițe, care, punctând spațiul, au desființat „*pustiul*” (Petre Țuțea). A rodit și a împrăștiat parfumul fericirii în jur.

Dacă pentru W. Shakespeare lumea se mișcă între „*a fi și a nu fi*” ori între „*a ști ce suntem și a nu ști ce putem fi*”, pentru părintele Emilian lucrurile sunt foarte clare: suntem ce suntem, dar putem fi cu certitudine sfinți și plăcuți lui Dumnezeu.

Rugăm pe Bunul Dumnezeu să reverse binecuvântarea Sa peste părintele Emilian, iar noi îi dorim din tot sufletul sănătate și mulți ani. ♦

„Dat fiind faptul că foarte mulți români lucrează în Italia și în alte țări europene, vizitându-i acolo unde s-au stabilit, îi ajutăm să păstreze tradițiile și valorile Ortodoxiei și să participe la promovarea culturii și spiritualității românești.”
(PS Arhiepiscopul Ioachim Băcăuanul)

O întâlnire benefică, în perspectiva dialogului și a întrajutorării

În zilele de 18-23 februarie 2009, o delegație a Episcopiei Romanului, condusă de Preasfințitul Arhiepiscopul Ioachim Băcăuanul, a efectuat un pelerinaj în Italia. Această vizită a fost efectuată la invitația venită din partea domnului Giampietro Franchini, dar și din partea parohiilor catolice Mairano - Pievedizio, din provincia Brescia, Italia. Reprezentanții celor două parohii italiene, pr. Giuliano Florio și pr. Amatore Guerini, s-au aflat printre participanții la manifestările organizate de Episcopia Romanului, cu prilejul sărbătoririi a 600 de ani de la prima atestare documentară (28 septembrie-13 octombrie 2008), prilej cu care au și formulat invitația oficială către partea ortodoxă.

de pr. Cornel PAIU

Pe tot parcursul vizitei în Italia, PS Arhiepiscopul Ioachim a fost însoțit de cei doi preoți catolici, dar și de PC Pr. Ioan Gherasimescu, Vicar administrativ al Episcopiei Romanului și de PC Pr. Laurențiu Segneanu, Inspector eparhial bisericesc.

Interferențe spirituale

Pe 18 februarie, delegația Episcopiei Romanului a ajuns pe aeroportul din Verona, unde a fost în-

tâmpinată de o delegație oficială, alcătuită din preoți catolici. În zilele de 19-20 februarie, clericii români au vizitat locurile franciscane din Assisi, oprindu-se la mormântul Sfântului Francisc și în fața crucifixului din bazilica „Sfânta Clara”.

În seara zilei de 21 februarie, în onoarea ierarhului român, gazdele au organizat un concert de muzică sacră. În acest context, PS Arhiepiscopul Ioachim Băcăuanul a ținut un cuvânt ocazional.

Duminică, 22 februarie, Preasfințitul Arhiepiscopul Ioachim Băcăuanul s-a aflat în mijlocul comunității ortodoxe din localitate, oficiind slujba Sfintei Liturghii.

Un alt moment important al pelerinajului l-a reprezentat întâlnirea cu Excelența sa Luciano Monari, episcopul de Brescia.

Pentru o mai bună cunoaștere și colaborare

Referindu-se la evenimentele la care a participat în 2008, dar și la vizita din februarie 2009, a Preasfinției Sale Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscopul al Episcopiei Romanului, pr. Giuliano, într-un articol publicat în revista parohiei pe care o păstorește, apreciază: „În zilele de 18-23 februarie vom avea ca oaspete, datorită domnului Giampietro Franchini, în parohiile noastre (Mairano - Pievedizio), pe Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscopul Vicar al Episcopiei Romanului. Episcopia Romanului a sărbătorit în acest an 600 de ani de la fondare. Precum am mai scris (...), o delegație de preoți, printre care noi cei doi parohi (Pr. Giuliano și Pr. Amatore), am avut onoarea de a fi invitați să

Delegația Episcopiei Romanului și reprezentanții ai gazdelor în piața „San Francesco” din Assisi

participăm, ca și catolici, la frumoasele manifestări care s-au desfășurat cu această ocazie în diferite locuri în România. Totul s-a desfășurat într-un climat de reciprocă simpatie și de fecundă rugăciune, în cadrul dialogului pentru unitatea creștinilor. Un mic semn în fața lumii, dar cu siguranța unul mare în fața lui Dumnezeu. L-am invitat pe episcop să ne viziteze la rândul său, iar dânsul a acceptat. Ar fi vrut ca acest lucru să se realizeze în săptămâna dedicată de rugăciune pentru unitatea creștinilor (18-25 ianuarie), dar diferitele îndatoriri nu i-au permis să împlinească acest gând.

Aceste vizite ne ajută să ne cunoaștem mai bine, dar ne ajută și la construirea aceluia dialog reciproc, care ne poate arăta marea comuniune care ne așteaptă sus în cer.”

La rândul său, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, a declarat: „Orice întâlnire în context paneuropean și ecumenic este benefică, în perspectiva dialogului și întrajutorării. Dat fiind faptul că foarte mulți români lucrează în Italia și în alte țări europene, vizitându-i acolo unde s-au stabilit, îi ajutăm să păstreze tradițiile și valorile Ortodoxiei și să participe la promovarea culturii și spiritualității românești.” ♦

PS Ioachim a fost primit cu bucurie de reprezentanții comunităților locale

În Catedrala „San Francesco” din Assisi

Zilele „Mitropolit Visarion Puiu“, o manifestare de înaltă ținută științifică

Cea de a XIII-a manifestare sub genericul Zilele „Mitropolit Visarion Puiu“, încheiată la sfârșitul lunii februarie, s-a bucurat de un succes fără precedent atât în rândul laicilor, cât și în rândul clericilor prezenți la acțiunile care au debutat joi, 26 februarie, la Muzeul de Istorie Roman.

de Bogdan Moroșanu

În zilele de 26-27 februarie a.c., cu binecuvântarea IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, precum și a PS Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Romanului, au fost organizate diferite manifestări în cadrul celei de a XIII-a ediții a Simpozionului „Zilele Mitropolit Visarion Puiu“. Cei doi arhiepiscopi au fost reprezentați de pr. dr. Valentin Ioan Istrati, respectiv de pr. Ioan Gherasimescu, vicar al Episcopiei Romanului.

„Acțiunile derulate în cadrul acestei ediții, care a marcat 130 de ani de la naștere și 45 de ani de la trecerea la cele veșnice a Mitropolitului Visarion Puiu, au avut un ecou deosebit în rândul participanților. Simpozionul a atras atenția în special prin sesiunea de comunicări științifice, care a deschis lucrările din acest an. În cadrul acesteia au fost expuse 18 lucrări, care au relevat amănunte din viața și activitatea mitropolitului Visarion Puiu. Am avut invitați de

marcă, laici și slujitori ai Bisericii, atât din țară (reprezentând instituții importante precum Arhivele Naționale ale României sau CNSAS București), dar și cercetători din Polonia sau Italia preocupați de personalitatea celui evocat. Acest fapt constituie un imbold în vederea continuării demersului nostru privind reabilitarea Mitropolitului Visarion Puiu, oficial, încă sub incidența pedepsei cu moartea, dar și pentru aducerea sa la Schitul Vovidenia, unde și-a dorit să doarmă somnul de veci“, a declarat pr. dr. Florin Țuscanu, Protopop de Roman și Președinte al Asociației „Visarion Puiu“.

Dezbateri și lansări de carte

Alte acțiuni cuprinse în ediția 2009 a simpozionului au mai avut loc la Pașcani, precum și la Muzeul „Visarion Puiu“, de la Schitul Vovidenia-Neamț. Pe acest traseu au avut loc numeroase evocări, la Biserica „Sfintii Voievozi“ din Pașcani, locul nașterii celui comemorat, ținându-se o slujbă de pomenire, tot aici fiind dezvelită o placă comemorativă la blocul Narrenhaus, unde tânărul Victor Puiu, viitorul mitropolit Visarion, a locuit alături de părintii săi.

De asemenea, în aceeași zi, la Seminarul Teologic „Veniamin Costache“ din Târgu Neamț a urmat o dezbatere cu tema „Prezent și perspec-

tive în evaluarea memoriei Mitropolitului Visarion Puiu“, ultima acțiune din șirul celei de a XIII-a ediții a Simpozionului „Zilele Mitropolit Visarion Puiu“ desfășurându-se la Schitul Vovidenia. Aici, sub oblăduirea Arhim. Mihail Daniiluc, egumenul schitului, dar și custode al casei devenită și Muzeul „Visarion Puiu“, participanții au admirat exponatele, cu această ocazie înfiripându-se planuri pentru viitoarea manifestare, dar și pentru comemorarea ce va marca 45 de ani de la trecerea la cele veșnice a mitropolitului, programată pentru luna august 2009.

În programul manifestărilor de anul acesta au fost incluse și două lansări de carte, una dintre acestea, „Preoții satelor“, fiind prima lucrare a mitropolitului Visarion Puiu, apărută cu această ocazie la a III-a ediție, sub îngrijirea pr. Florin Țuscanu. ♦

Tuns în monahism la Catedrala episcopală din Roman

Mitropolitul Visarion Puiu (foto) s-a născut la Pașcani, la 27 februarie 1789, numele său de botez fiind Victor Puiu, a studiat teologia și dreptul, ajungând ulterior să cunoască cele mai înalte culmi ale slujirii monahale, la 10 noiembrie 1935 fiind ales Mitropolit al Bucovinei. Numit pe drept cuvânt „călugărul ostaș“, de către Nicolae Iorga, Visarion Puiu a fost, deopotrivă, un slujitor al lui Hristos, dar și al poporului pe care l-a păstorit cu multă dragoste. Din păcate, la presiunile politicienilor vremii, a fost nevoit să aleagă calea exilului, unde s-a și stins din viață, în Franța, la 10 august 1964. În același an, pe 21 februarie, regimul comunist îl condamnă la moarte, în contumacie, pedeapsă pe care, cei ce-l poartă și astăzi în amintire speră să o anuleze, așa cum se cuvine acestui mare luptător pentru cauza Ortodoxiei și a neamului românesc.

Visarion Puiu este legat de orașul Roman, acesta reprezentând locul despre care și-a amintit mereu cu drag, mai ales că mama sa a fost româncă. El aici a absolvit ciclul II primar, aici l-a cunoscut pe Episcopul Melchisedec Ștefănescu, care i-a fost un model în viață, tot aici a studiat la Seminarul Teologic Ortodox, iar drumul său în strălucita carieră de prelat a început tot de aici, la Episcopia Romanului, unde, la 22 decembrie 1905, a fost tuns în monahism, primind cu această ocazie numele Visarion.

Sute de credincioși din Onești au participat duminică, 22 martie 2009, la o procesiune dedicată Sfintei Cruci.

Amplă procesiune în Duminica Sfintei Cruci, la Onești

Credincioșii din cele patru parohii din orașul Onești au participat în Duminica Sfintei Cruci, începând cu ora 15:00, la un pelerinaj închinat Sfintei Cruci. Pelerinajul din Duminica a III-a din Postul Mare, închinat Sfintei Cruci, a devenit tradiție în Protopopiatul Onești.

Numeroși preoți și sute de credincioși au parcurs întregul oraș, de la Biserica „Sfintii Împărați Constantin și Elena” la biserica monument „Sfântul Nicolae” și, mai departe, la Catedrala „Pogorârea Duhului Sfânt”. Pe tot parcursul, credincioșii și preotii lor s-au oprit pentru a citi pasaje din Sfânta Evanghelie referitoare la pătimirile Domnului Nostru Iisus Hristos pe drumul Golgotei.

Sute de credincioși din Onești au participat duminică, 22 martie 2009, la o procesiune dedicată Sfintei Cruci. La ora 15.00, 12 preoți, însoțiti de credincioși, au plecat din partea de jos a Oneștiului la Biserica „Sfintii Împărați Constantin și Elena”, informează site-ul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. „Am căutat să aranjăm o cruce frumoasă, pe care am urcat-o deasupra unui postament, pentru ca să fie văzută, iar credincioșii să o cinstească. La această procesiune au venit foar-

Sute de credincioși și 12 preoți au participat la procesiunea cu Sfânta Cruce, organizată la Onești, în a treia duminică din Postul Mare

te mulți credincioși, cu crucile lor, de acasă. Preoții au purtat în mâini Sfânta Cruce și Sfânta Evanghelie. Această procesiune am făcut-o ca un dar pentru credincioșii care nu pot ieși din casă, pentru că sunt bolnavi. Bătrânii au ieșit la geam, ținând în mâini icoane, cruci și lumânări aprinse. Oamenii s-au rugat alături de noi și au făcut cu mare evlavie semnul Sfintei Cruci”, a declarat pr. Constantin Alupei, protopop al Protoieriei Onești.

Însoțiți de rugăciuni și pericope evanghelice

În Duminica Sfintei Cruci, de anul acesta, pelerinajul a pornit de la parohia „Sfintii Împărați Constantin și Elena”, apoi la parohia „Sfântul Nicolae”.

În timpul acesta, s-au citit pericope din Evangheliile dedicate Patimilor și care vorbesc despre cinstirea sfintei și de viața făcătoare Crucii. Punctul final al procesiunii a fost Catedrala „Pogorârea Sfântului Duh. Pe întreg parcursul procesiunii s-au citit diverse rugăciuni, prin care preoții și credincioșii au invocat puterea Sfintei Cruci. „În timpul procesiunii am făcut și Acatistul Sfintei Cruci. Alături de credincioșii noștri, am cerut ajutorul lui Dumnezeu pentru a încheia cu bine Postul Mare, pentru a cinsti cum se cuvine Învierea Mântuitorului Iisus Hristos”, a spus pr. Constantin Alupei, protopop al Protoieriei Onești. ♦

Credincioșii au străbătut în procesiune întregul oraș

Crucea frumos împodobită a fost însoțită de preoți și credincioși în ordine și rugăciune

„Zilele Romanului“, marcate prin ample manifestări culturale

Muzeul de Istorie din Roman a găzduit luni, 30 martie 2009, cu ocazia Zilelor Municipiului Roman, o expoziție documentară, prin care s-au ilustrat oameni și fapte din istoria Romanului, și o amplă sesiune de comunicări. Prima sesiune a cuprins 12 comunicări științifice și a fost împărțită pe trei secțiuni: arheologie, istorie și patrimoniu. A doua sesiune de comunicări a fost dedicată învățământului și minorităților și, în cadrul ei, au fost prezentate 13 comunicări științifice, informează site-ul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Cea de-a treia secțiune a fost dedicată muzicii, literaturii și artei și cuprinde alte 13 comunicări științifice. „În total au fost 38 de comunicări. Este o premieră pentru istoriografia locală, pentru manifestările dedicate «Zilelor Romanului». Toate acestea vor fi publicate într-o lucrare specială intitulată «Din istoria orașului Roman - 617 ani de la prima atestare documentară».

La sărbătoarea Romanului au fost amintiți și ierarhii noștri. Episcopia Romanului a fost candelă care a antrenat întreaga viață culturală, spirituală, socială a zonei. Cei 75 de ierarhi care s-au succedat în acest scaun al Țării de Jos au marcat, fiecare în felul său, istoria orașului Roman”, a declarat pr. Florin Țuscanu, protopop al Protoieriei Roman. ♦

„Un copil bun pentru o lume mai bună“

Concurs interdisciplinar județean, la Moinești

Școala „Ștefan Luchian“ Moinești a găzduit sâmbătă, 14 martie 2009, Concursul interdisciplinar județean „Un copil bun pentru o lume mai bună“, aflat la a VI-a ediție, adresat elevilor claselor a III-a și a IV-a, din județul Bacău.

Concursul a fost conceput ca o modalitate atractivă de exersare a cunoștințelor la disciplinele: religie și educație civică, dar și a talentului la desen, fiind și un prilej de trezire a interesului pentru cunoașterea de sine și de semenii, de dezvoltare a afinităților de grup, de promovare a dragostei, armoniei și toleranței între oameni.

Cei 208 elevi participanți la a VI-a ediție a Concursului interdisciplinar județean „Un copil bun pentru o lume mai bună“ provin de la școli din Bacău, Dărmănești, Moinești, Onești, Comănești, Zemeș și Asău.

Și-au demonstrat abilitatea de a lucra în echipă

Elevii au fost organizați în echipe de câte trei, purtând nume simbolice, precum: *Muguri de lumină*, *Axios*, *Steluțe de nea*, *Providența*, *Tinere speranțe*, *Porumbeii speranței*, *Îngerii*, *Vestitorii primăverii*, *Mugurii credinței*, *Sinceritate*, *Mesagerii credinței*, *Veseliu Heruvimi*. Fiecare echipă a lucrat timp de 90 minute la realizarea unui portofoliu ce a cuprins fișe de lucru la religie, educație civică și un desen pe o temă dată. Elevii au avut de tratat teme precum: prietenia, atitudinea față de persoanele cu dizabilități, cinstirea părinților, participarea la Sfânta Liturghie etc.

Premiile I au fost câștigate la clasa a III-a de echipele: *Mugurii credinței* și *Micii exploratori* (Școala „Ștefan Luchian“ Moinești), *Campionii*, *Îngerășii* și *Providența* (Școala nr.10 Bacău), *Luminițele* (Școala „C. Platon“ Bacău), *Curiosii* (Grupul Școlar Dărmănești), *Micii cutezători* (Școala nr. 1 Onești) și *Tinere speranțe* (Școala „George Enescu“ Moinești).

La clasa a IV-a, premiile I au fost atribuite echipele: *Veritas* (Școala „Al. I. Cuza“ Bacău), *Îngerășii* (Școala „Ștefan Luchian“ Moinești), *Îngerășii* (Școala „N. Iorga“), *Agapis* (Școala nr.10 Bacău), *Cutezători* și *Mugurii credinței* (Școala „G. Enescu“ Moinești), *Steluțele* (Școala „C. Platon“ Bacău), *Învingătoarele* (Școala „Emil Racoviță“ Onești).

Daruri pentru participanți

Doamna inspector pentru disciplina Religie, prof. Irina Leonte, coordonatorul acestei activități din partea Inspectoratului Școlar al Județului Bacău, a declarat: „În acest an am avut cea mai numeroasă participare, iar rezultatele foarte bune obținute de elevi dovedesc interesul lor pentru a-și forma o adevărată personalitate moral-religioasă. Este foarte important ce educație le dăm copiilor care sunt în această vârstă fragedă, cât de mult ne implicăm în formarea lor ca oameni și buni creștini!“ Darurile primite de elevi (dulciuri, cărți de rugăciuni și de povestioare duhovnicești, iconite etc) au fost dăruite de Episcopia Romanului și de Parohia „Sfântul Gheorghe“ din Bacău.

Inițiatorii și organizatorii concursului au fost: director prof. Ruxandra Popescu, director adjunct Eleonora Edu și prof. de religie Elena Heres, sprijinite de toate cadrele didactice ale Școlii „Ștefan Luchian“ din Moinești, care au făcut ca această sâmbătă să rămână o frumoasă amintire pentru elevi. (prof. Elena Heres, Școala „Ștefan Luchian“ Moinești)

Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Romanului, tinerii studenți care fac parte din Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR) - filiala Bacău, se întâlnesc în fiecare duminică după-amiază la Biserica „Sf. M. Mc. Gheorghe” din localitate.

BISERICA ȘI SOCIETATEA

Dialog intercultural prin intermediul activităților religioase

În perioada 14-21 martie 2009, un grup de 6 elevi, de la Școala cu clasele I-VII Gădinti - Andreea Buzdugan, clasa a V-a, Diana Capră, Georgiana Cosma, Andreea Tănase, Alin Andrei, clasa a VI-a și Iulian Tănase, clasa a VII-a - s-au deplasat în orașul Ottaviana, Napoli din Italia, unde au participat la proiectul „I play, I learn, I appreciate!”.

Proiectul are ca bază realizarea unui real dialog intercultural prin intermediul activităților religioase, cântecelor religioase, elevii explorând diferențele religioase și de cultură, tradițiile culturale și alimentare specifice sărbătorilor religioase celebrate în țările implicate în proiect (Grecia, Bulgaria, Spania, Italia, Polonia și România).

Elevii de la Școala Gădinti, alături de coordonatorul proiectului, domnul Lucian Toderică, profesor de Religie, și domnul Eduard Tansanu, directorul unității de învățământ, au participat la Școala nr. 1 Circola „Mimmo Benevenuto”, Italia, la un atelier de creație de ornamente pentru Crăciun și Paști.

În cadrul aceleiași deplasări, elevii români au vizitat bisericile și mănăstirile din Ottaviano și Napoli. De asemenea, elevii implicați au ținut o strânsă corespondență despre religie și cultură. Din cadrul întâlnirilor nu a lipsit nici participarea la serviciile liturgice.

Apreciem că astfel de schimburi interculturale și interreligioase sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți participanții. În ca-

În cadrul întâlnirii din Italia, elevii de la Gădinti au fost implicați în diverse tipuri de activități, alături de colegii lor din Grecia, Bulgaria, Spania, Italia și Polonia

drul acestui proiect, următoarele întâlniri sunt în Polonia, Grecia, România (în perioada 7-14 decembrie), iar ultima va fi în Spania. (prof. Lucian Toderică)

În Postul Mare, membrii ASCOR Bacău participă la cateheze

Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Romanului, tinerii studenți care fac parte din Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR) - filiala Bacău, se întâlnesc în fiecare duminică după-amiază la Biserica „Sf. M. Mc. Gheorghe” din Bacău. În acest sfânt lăcaș se oficiază, de la ora 17.00, slujba Vecerniei, urmată de ora de cateheză, adică de inițiere în învățătura de credință.

Prima întâlnire a avut loc în Duminica lăsatului sec de brânză, cateheza fiind susținută de pr. prof. dr. Constantin Leonte, pe tema „Importanța și semnificația postului pentru creștinii ortodocși”. Cuvântul părintelui profesor a fost o parcurgere temeinică a Sfintei Scripturi, prin care Dumnezeu face cunoscut oamenilor valoarea și rolul postului pe calea mântuirii. De asemenea, n-au lipsit referirile la textele Sfinților Părinți care, prin viața și faptele lor, constituie modele pentru înțelegerea importanței ascezei în viața fiecărui creștin. Următoarea cateheză a tinerilor din Bacău va avea loc în prima duminică din Postul Mare, pe tema „Cinstirea sfințelor icoane”, și va fi susținută de părintele protopop Vasile Radu, parohul bisericii „Sfântul Gheorghe”. (pr. Ctin Gherasim)

Concurs interjudețean pe teme creștine la Școala „Alec Russo” din Bacău

Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, la Școala „Alec Russo” din municipiul Bacău a avut loc în data de 18 martie a.c., Concursul interjudețean și interdisciplinar de pictură și eseuri cu titlul: „Virtute creștină în suflet de copil”. La acest concurs, coordonat de către prof. Mihaela Chirica, Daniela Elena Burcă și instituțioara Cristina Ionașcu, au participat școlii din Bacău, Suceava și Vaslui. În debutul concursului, pr. Cornel Elisei, de la Capela „Sf. Dimitrie Basarabov” din Bacău, a ținut un cuvânt de învățătură pentru participanți, apoi elevii Școlii „Alec Russo” au prezentat participanților o expoziție cu mâncăruri de post. „Nu au fost uitați nici bătrânii din municipiul Bacău, care au fost ajutați cu cele necesare pentru traiul zilnic de către micuții creștini care s-au implicat în buna realizare a acestui concurs interdisciplinar, beneficiind și de ajutorul Asociației de caritate creștină și ajutor „Ovidenia” - Bacău, coordonată de pr. Ovidiu Radu.

Scopul organizării acestui concurs este determinarea copiilor să respecte regulile de comportament moral-religios în familie și în societate, să își dorească să fie prezenți la slujbele religioase și să învețe să-și manifeste solidaritatea și toleranța față de persoane vârstnice și față de copiii defavorizați. (pr. Ctin Gherasim)

Colectă pentru Fondul Central Misionar la Duminica Ortodoxiei (prima duminică din Postul Sfințelor Paști)

Prima duminică din Postul Sfințelor Paști (anul acesta, 8 martie) a fost instituită de către Sinodul de la Constantinopol (843) ca sărbătoare a Ortodoxiei, pentru a sublinia biruința dreptei credințe asupra iconoclastului (erezii care susținea că sfințele icoane nu trebuie cinșite) și, în general, asupra tuturor erezilor.

În această duminică, în toate bisericile și mănăstirile din Patriarhia Română se organizează colecte în bani pentru Fondul Central Misionar, destinat activităților misionare și operei social - caritative ale Bisericii Ortodoxe Române. Colecta a putut fi continuată până în duminica următoare, Duminica a II-a din Post, a Sf. Grigorie Palama, și la praznicul Bunei Vestiri (25 martie). Colecta pentru Fondul Central Misionar se organizează la îndemnul Sfântului Sinod al BOR: „Să contribuim în această zi de prăznuire a Ortodoxiei, dar și în duminica următoare, fiecare cu darul său, după cum îl îndeamnă inima sa, bine știind că: „pe cel ce dă cu voie bună pe acela îl iubește Dumnezeu” (II Cor. 9, 7).

Fiți încredințați că, așa cum am făcut și în anii trecuți, fiecare bănuț pe care-l veți dăruia acum va fi chivernisit cu grijă și îndreptat, cum spune Sfântul Apostol Pavel, „fiecăruia după cum are cineva trebuință” (Rom. 4, 35), fie în scopul ajutorării unora dintre semenii noștri, care sunt săraci, se află în situații limită sau sunt în suferințe cumplite, fie în scopul zidirii unor biserici și așezăminte filantropice ortodoxe, fie pentru continuarea și finalizarea diferitelor lucrări misionare și de ajutorare a fraților noștri români care viețuiesc în afara granițelor țării.”

În fiecare an, mulți credincioși au contribuit după posibilități la acest fond, sprijinind numeroase proiecte sociale organizate de către Biserica Ortodoxă Română. ♦

PF Părinte Daniel, Patriarhul BOR a împlinit 19 ani de arhierie

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a împlinit, pe 4 martie, 19 ani de la hirotonirea întru arhierie. Evenimentul a avut loc la 4 martie 1990, în Catedrala mitropolitană din Timișoara, după alegerea Preafericitului Sale în slujirea de Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, cu titlul „Lugojanul”, la 1 martie 1990, informează Agenția de Știri Basilica.

La 7 iunie 1990 a fost ales Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, cali-

tate în care a desfășurat o bogată activitate pastoral-misionară, culturală și social-filantropică în perioada 1990-2008.

La 12 septembrie 2007, Colegiul Electoral Bisericesc l-a ales în funcția de Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române și Locțiitor al Tronului Cezareei Capadociei. Întronizarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel s-a făcut duminică, 30 septembrie 2007, la Catedrala patriarhală din București. ♦

Concursul național la disciplina Religie, în desfășurare

Sâmbătă, 21 martie 2009, în toate orașele reședință de județ s-a organizat, pentru prima dată, concursul școlar național la disciplina Religie. Subiectele pentru această a treia etapă a Olimpiadei la disciplina Religie au fost alcătuite de către Comisia de organizare și evaluare, în acord cu tematica generală.

Etapă națională a Olimpiadei de Religie este programată în perioada 11-15 aprilie, la Baia Mare, județul Maramureș.

Olimpiada la Bacău

Pentru județul Bacău, etapa județeană a Olimpiadei de religie „Mileniul III creștin” a fost organizată la Școala „Ion Creangă” din Bacău, pentru elevii de gimnaziu și la Colegiul Tehnic „Angel Saligny” din Bacău, pentru elevii de liceu.

Profesor Irina Leonte, inspector de Religie pentru județul Bacău, a declarat: „Județul nostru are o frumoasă tradiție în organizarea concursului de religie la nivel județean, anul acesta fiind a XII-a ediție a acestei etape. Participăm împreună, ortodocși și catolici, într-o frumoasă colaborare ecumenică. Anul acesta au fost în total 460 de elevi. Noutățile sunt că anul acesta au participat și elevii de liceu, iar subiectele au fost trimise de la Minister, cum se procedează la bacalaureat. Elevii au dovedit o foarte bună cunoaștere a moralei creștine, a învățăturii de credință, a studiului biblic și a aspectelor liturgice, dar și a literaturii și artei bisericesti. Au avut de elaborat eseuri despre datoria iubirii și ajutorării semenilor noștri, despre valoarea familiei, despre importanța vieții și a sănătății oamenilor.

Primii clasati de la clasele VII-XII la religie ortodoxă vor participa la faza națională a Olimpiadei, care se va desfășura la Baia Mare, iar premianții V-XII de religie romano-catolică, vor merge la faza diecezană, care se va desfășura la Roman”.

Premiile au fost obținute astfel: Premiile I, la disciplina Religie Ortodoxă, pentru clasa a V-a: Pătrățeanu Bianca – Școala „Al. Safran” Bacău; Hurghes Andrei – Școala nr.10 Bacău; Popa Cristina – Școala nr. 2 Dărmănești; pentru clasa a VI-a: Virlan Doina - școala „Al.I.Cuza” Bacău, Pătru Marcel – Școala „Ion Creangă” Bacău; pentru clasa a VII-a: Cădă Ioana - Școala „St. Luchian” Moinești; Silisteanu Claudia-Elena – Școala „C. Platon” Bacău; pentru clasa a VIII-a: Varvara Viorel – Școala nr. 10 Bacău; Gorbănescu Andrei - Grup Școlar Dărmănești; pentru clasa a IX-a: Chirliu Iustina – Colegiul Național „Grigore Moisil” Onești; pentru clasa a X-a: Parasca Anca - Colegiul Național „Grigore Moisil” Onești; pentru clasa a XI-a: Dobre Costina - Colegiul Național „Dimitrie Cantemir” Onești; pentru clasa a XII-a: Rusu Alina - Colegiul Național „Grigore Moisil” Onești. ♦

Acum, când grava degradare morală, socială, economică și medicală din România trebuie oprită sau cel puțin diminuată, noile propuneri de dezincriminare a prostituției și incestului sunt totalmente contrare vieții și demnității poporului român.

Biserica Ortodoxă Română împotriva dezincriminării prostituției și a incestului

Dezincriminarea prostituției și a incestului degradează și umilește demnitatea persoanei și a familiei, se afirmă într-un comunicat de presă emis de Patriarhia Română. Pe temeiul Sfintei Scripturi și al învățăturii Sfinților Părinți, precum și în conformitate cu hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Patriarhia Română respinge propunerile de dezincriminare a prostituției și a incestului din proiectul noului cod penal, aflat, în prezent, în dezbateră parlamentară. „Actele normative în general și codul penal în special au ca menire să apere demnitatea persoanei, instituția familiei și valorile vieții sociale, însă în acest proiect legislativ se constată că demnitatea persoanei, instituția sacră a familiei și moralitatea publică sunt complet ignorate de autorii proiectului”, se arată în comunicat. „Departate de a rezolva o problemă socială gravă, dezincriminarea prostituției și agravarea problemei sub forma unei sclavii motivate financiar, care intensifică degradarea morală a societății, proliferarea diferitelor boli și creșterea numărului divorțurilor, iar femeilor prinse în această sclavie li se afectează iremediabil sănătatea psihică și fizică, precum și demnitatea socială. De asemenea, incestul reprezintă o degradare a instituției familiei, având drept consecințe grave tulburări genetice și psihice, precum și dificultăți în relațiile sociale și în recuperarea ca persoană umană cu demnitate. Acum, când grava degradare morală, socială, economică și medicală din România trebuie oprită sau cel puțin diminuată, noile propuneri de dezincriminare a prostituției și incestului sunt totalmente contrare vieții și demnității poporului român”. (pr. Ctin Gherasim)

Sfântul Sinod solicită alternativă la pașapoartele biometrice

Biroul de Presă și Comunicații al Patriarhiei Române informează printr-un comunicat că, în ședința de lucru din ziua de miercuri, 25 februarie 2009, Sfântul Sinod a adoptat, în unanimitate, hotărârea nr. 638/ 2009 în legătură cu problema noilor pașapoarte electronice care includ date biometrice.

În comunicatul amintit, printre altele, se menționează că Sf. Sinod constată că, așa cum precizează Ministerul Administrației și Internelor - Direcția Generală de Pașapoarte, a avea un pașaport este un drept și nu o obligație, pașaportul fiind un document eliberat la cerere pentru cei ce doresc să călătorească în afara spațiului Uniunii Europene. Astfel, se deduce că cei care invocă obiecții de conștiință sau motive religioase au libertatea să nu solicite acest nou tip de pașaport; fiecare cetățean are dreptul de a cunoaște în mod direct conținutul datelor personale incluse în noul pașaport electronic care include date biometrice.

Sf. Sinod al BOR constată că însăși opinia Comisiei Europene exprimată, la 16 martie 2005,

prin Grupul European pentru etica în știință și noile tehnologii este împotriva implantării în corpul uman a cip-ului electronic: „utilizarea pentru scopuri nemedicale a implanturilor de informare și comunicație constituie o potențială amenințare la demnitatea umană și societatea democratică” (pct. 6.4), iar „implanturile destinate supravegherii ... ar putea fi folosite de către autoritățile statale, indivizi sau grupuri pentru a crește puterea lor asupra altora” (pct. 6.4.4).

Întrucât unele persoane au reticențe față de pașapoartele biometrice, Sfântul Sinod a decis să intervină pe lângă instituțiile Statului Român (Președinție, Parlament, Guvern) cu solicitarea de a se adopta măsurile necesare pentru modificarea și completarea legislației în vigoare prin extinderea prevederilor referitoare la cazuri de urgență (pașaport temporar) și la cazuri când, din motive de conștiință sau religioase, persoana nu dorește pașaport electronic care include date biometrice. ♦

Românii pot circula și fără pașaport biometric

♦ Fragmente din răspunsul Ministerului Administrației și Internelor la scrisoarea adresată de Patriarhia Română, în problema pașapoartelor biometrice ♦

* Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, astfel cum a fost modificată și completată prin O.U.G. nr. 207/04.12.2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 831/10.12.2008, în Secțiunea 11 denumită „Stocarea datelor persoanei” stabilește fără echivoc datele biometrice care se includ în pașapoartele electronice: „imaginea facială și impresiunea digitală a două degete” (art. 7).

* În cuprinsul proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea H.G. nr. 94/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români și străini în străinătate, este prevăzută posibilitatea de preluare a imaginii faciale „cu capul acoperit, din motive religioase”.

* Solicitarea eliberării unui pașaport simplu electronic este un drept, și nu o obligație, eliberându-se la cerere; în cuprinsul Legii nr. 248/2005 este prevăzută și posibilitatea eliberării, în anumite situații, a unui pașaport simplu temporar care nu conține date biometrice, pașaportul simplu electronic nefiind singurul document de călătorie care va putea fi eliberat cetățenilor români.

Asistență spirituală pentru copii și vârstnici

O grijă deosebită, Biroul de Asistență Socială din cadrul Protopopiatului Roman, o poartă copiilor defavorizați și bătrânilor de la Centrul de îngrijire și asistență din Roman. O dată pe săptămână, preotul asistent social se află în mijlocul celor două categorii defavorizate, încercând să le acorde asistență spirituală de care aceștia au nevoie.

Pe parcursul Postului Mare, în fiecare zi de luni, preotul asistent social al Protopopiatului Roman este prezent în Paraclisul „Sfânta Filofteia”, din cadrul Școlii Incluzive Roman, unde, cu sprijinul cadrelor didactice, prin rotație, este adusă câte o clasă de copii ce învață în această instituție. Timp de o oră, copiii învață să se roage corect, poartă conversații duhovnicești pe diverse teme religioase, învață regulile morale de bază: de a fi mai buni, de a nu fura, de a nu înjura, de a-și ajuta aproapele; se bucură de intimitatea spațiului sacru oferit de acest paraclis. Pe lângă formarea intelectuală pe care le-o oferă spațiul școlii, aceste întâlniri au menirea de a-i forma spiritual, de a-i întări duhovnicește dându-le încredere în ei, asigurându-i că și ei sunt „copii ai lui Dumnezeu”.

Suflete de copii ocrotite duhovnicește

Aceste întâlniri au ca scop și integrarea socială a copiilor ce se simt marginalizați, deoarece sunt respinși și de cele mai multe ori priviți cu dispreț sau ocoliți. Purtarea de grijă pentru formarea spirituală a acestor tineri se concretizează în primirea Tainei Sfintei Spovedanii și a Împărtășaniei, în fiecare din cele patru posturi mari de peste an, dar și ori de câte ori este nevoie. În aceste momente vedem pe fetele lor bucuria de a-l primi pe Hristos Domnul, Cel ce alină suferințele tuturor, speranța că va fi mai bine pentru ei, nevointa de a-L primi în casa sufletelor lor așa cum se cuvine, „primenind și curățind casa sufletelor pentru primirea mirelui”.

În Postul Paștelui din acest an, în colaborare cu diverse O.N.G.-uri și școli din oraș, Protopopiatul Roman, prin Biroul de Asistență Socială, condus de preotul asistent social Cătălin-Gheorghită Cretu, se va îngriji ca acești copii să primească bunuri specifice sărbătorii pascale ce se apropie, dar și să relaționeze cu tinerii românci ce vor trece pragul școlii lor.

În Paraclisul „Sfânta Filofteia”, din cadrul Școlii Incluzive Roman, o clasă de copii primește Sfânta Împărtășanie în fiecare zi de luni.

Nu vor fi uitați nici tinerii defavorizați, instituționalizați în modulele sociale din orașul Roman, care, în urma interesului manifestat față de Biserică, în urma purtării exemplare din punct de vedere moral-religios, vor fi recompensați cu o excursie la Catedrala mitropolitană din Iași, spre a se închina la moaștele Cuvioasei Parascheva, și cu un pelerinaj la Mănăstirea Miclăușeni, tinând cont că ei nu au avut până acum ocazia de a ieși din perimetrul orașului în care locuiesc și învață.

Sâmbăta bunicilor

Grija față de cei vârstnici este, de asemenea, una dintre prioritățile sociale ale Biroului de Asistență Socială din cadrul Protopopiatului Roman. Aceasta se manifestă cu precădere față de asistații Centrului de îngrijire și asistență din Roman. O bucurie mare se citește pe chipurile lor ori de câte ori preotul este prezent în mijlocul lor, pentru săvârșirea unui acatist împreună, cât și pentru asistență spirituală personală.

În timpul Postului Mare din acest an, ziua de sâmbătă a fost consacrată Centrului de îngrijire și asistență din Roman. În această zi se oficiază aici Acatistul Sfântului Spiridon, făcătorul de minuni - ocrotitorul Paraclisului ce se află înălțat în incinta instituției -, cât și slujbe de pomnire pentru cei răposați.

Toți cei prezenți, asistații însoțiți de cadrele medicale specializate, participă la aceste slujbe ce au ca scop curățirea și însănătoșirea sufletu-

lui, întărirea în credință, cât și pregătirea pentru primirea Tainei Sfintei Împărtășanii, în apropierea sărbătorilor pascale, pentru a pregusta în acest fel din bucuria Învierii. Prin grija unor binecredincioși românci, toți asistații centrului primesc la finalul slujbelor un mic dar de jertfă, binecuvântat de preotul slujitor. (Asistent Social, pr. Cătălin-Gheorghită Cretu)

Bătrânii Centrului de îngrijire și asistență din Roman se bucură în fiecare sâmbătă de prezența preotului în mijlocul lor

Începând cu 24 februarie 2009, Fundația „Episcop Melchisedec” - Filiala Bacău în parteneriat cu Asociația Creștină de Caritate și Ajutor „Ovidenia Bacău 2005”, reprezentată prin pr. Ovidiu Radu, a deschis în Bacău o cantină socială.

ASISTENȚĂ
SOCIALĂ

La Bacău s-a înființat o cantină socială

Patriarhia Română a lansat, în colaborare cu lanțul de magazine Selgros Cash & Carry, Proiectul „Masa Bucuriei”, prin intermediul căruia Biserica va distribui persoanelor defavorizate ajutoare alimentare. Fundația „Episcop Melchisedec” - Filiala Bacău, în parteneriat cu Asociația Creștină de Caritate și Ajutor „Ovidenia Bacău 2005” a deschis în Bacău o cantină socială, care beneficiază de pe urma acestui parteneriat.

Este prima dată când se inițiază o colaborare de asemenea anvergură cu Patriarhia Română.

Supermarketurile Selgros Cash & Carry sunt prezente de șapte ani în România. La ora actuală există 17 magazine pe întreg teritoriul țării. Proiectul s-a născut din ideea doamnei Edith Lenga Balk, Country Manager, Selgros Cash&Carry Romania, pornind de la un proiect asemănător care funcționează cu succes de foarte mulți ani în Germania.

„A fost gândul nostru de la început să ne implicăm în proiecte cu caracter social sau de responsabilitate socială. Am demarat aceste activități în primul rând cu ecologizări făcute anual în zonele din împrejurimile unui oraș, unde există un magazin Selgros. Este dorită implicarea și altor firme și instituții din România în acest program. La începutul acestui an, deja am inițiat aceste activități în București și Ploiești și, datorită

bunei relații pe care o avem cu Biserica Ortodoxă Română, am reușit să extindem proiectul în toate cele 17 locații unde sunt magazine. Până acum, ajutorul pe care l-am acordat persoanelor nevoiașe, prin intermediul Bisericii Ortodoxe, reprezintă alimente în valoare de 300.000 de lei. Dorim ca acest proiect să se dezvolte și ceea ce oferim să ajungă acolo unde trebuie. La baza proiectului stă faptul că noi toți avem responsabilități sociale. Mi s-a părut foarte potrivită această colaborare. Noi putem să donăm marfă; există un surplus de alimente în România și credem că Patriarhia Română este cea mai potrivită pentru distribuirea lor, pentru că ea știe cel mai bine nevoile stringente ale oamenilor”, a subliniat Edith Lenga Balk.

Proiectul „Masa Bucuriei” la Bacău

Dovada importanței acordate proiectului o reprezintă extinderea acestuia în toată țara, în fiecare oraș unde există magazine Selgros. Pe plan local, acolo unde sunt magazine, directorii acestor marketuri, împreună cu reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române, au stabilit contacte și s-a ajuns ca, de la o livrare pe săptămână, să se dubleze cantitatea de alimente donată.

Începând cu 24 februarie 2009, Fundația „Episcop Melchisedec” - Filiala Bacău în parteneriat cu Asociația Creștină de Caritate și Ajutor „Ovidenia Bacău 2005”, reprezentată prin pr. Ovidiu Radu, a deschis în Bacău o cantină socială ce se adresează, pentru început, unui număr de 15 persoane aflate în situație de risc, cu o situație materială precară, ce nu le permite să-și asigure hrana zilnică.

Inițiativa este justificată în primul rând datorită faptului că la nivelul municipiului Bacău nu există încă o astfel de instituție.

Pornind de la o tradiție și responsabilitate comună de a sprijini categoriile sociale defavorizate, prin proiectul „Masa Bucuriei”, S.C. Selgros Cash&Carry S.R.L pune la dispoziție produse alimentare și nealimentare - numai în interiorul termenului de garanție și valabilitate - unităților furnizoare de servicii sociale ale Patriarhiei Române, pentru a fi oferite persoanelor aflate în nevoie

Pentru că „Masa Bucuriei” este doar unul dintre proiectele derulate aici, beneficiarilor acestui tip de serviciu social li se vor oferi și servicii de consiliere socială, psihologică, juridică, sprijin de urgență în vederea reducerii situațiilor de criză, consiliere pentru găsirea unui loc de muncă.

Produsele necesare preparării hranei oferite de cantina socială provin atât de la Compania Selgros Cash & Carry Bacău (produse donate în urma contractului de sponsorizare încheiat între Patriarhia Română și Selgros Romania pentru o perioadă de un an), dar și din donații și sponsorizări de la diverse firme și persoane particulare. ♦

Debutează cursurile de formare și perfecționare a asistenților sociali

În noiembrie 2007, în subordinea și sub coordonarea Biroului Executiv al Colegiului Național al Asistenților Sociali, a luat ființă Institutul Național de Asistență Socială - I.N.A.S., ce are ca scop dezvoltarea, cercetarea, pregătirea, formarea profesională complementară și continuă, precum și perfecționarea continuă a asistenților sociali, în vederea asigurării exercitării calificate a profesiei de asistent social.

În acest sens, începând cu luna aprilie 2009, I.N.A.S. va începe furnizarea cursurilor de formare și perfecționare a asistenților sociali.

Primele cursuri vizează metodele și tehnicile de intervenție ale asistentului social. În vederea punerii în practică a acestora, asistenții sociali principali, care doresc să se implice în furnizarea acestui curs, în funcție de preferințe și de experiență, pot alege unul sau mai multe module de curs, pentru elaborarea design-ului. Va urma un proces de selecție a celor mai bune design-uri.

Asistenții sociali principali, care doresc să se implice, pot transmite o scrisoare de intenție, un curriculum vitae precum și propunerea

de design de curs pentru modul Fiecare modul se va desfășura pe 2 sau 3 zile, în funcție de tematica acestuia. Termenul pentru elaborarea design-ului este 15 aprilie. Pentru informații suplimentare, contactați sectorul de Asistență Socială al Episcopiei Romanului.

Curs de formare în domeniul metodelor și tehnicilor de intervenție ale asistentului social este structurat pe următoarele module: 1. Interviu și observația; 2. Genograma și ecomapa; 3. Analiza documentelor; 4. Consilierea; 5. Managementul de caz și 6. Supervizarea. ♦

Pagină realizată
de Carla PIȘCU

Intensificarea activităților filantropice și misionare la Moinești

Timpul Postului Mare este un prilej special de pregătire duhovnicească pentru creștini, în vederea participării la bucuria Învierii Domnului. Urcușul nostru duhovnicesc din această perioadă devine o luptă cu noi înșine, luptă pentru care trebuie să ne înarmăm cu răbdare, smerenie, rugăciune, dragoste către aproapele – numai așa postul devenind o rugăciune a trupului, dar și a sufletului nostru.

de pr. Ovidiu Nicolae LECA,
Asistent social

Protopopiatul Moinești, prin Biroul de Asistență Socială, și-a intensificat activitățile filantropice și caritative în această perioadă, încercând să se apropie mai mult de nevoile semenilor. Activitățile desfășurate au în vedere familiile nevoiașe, bătrânii, elevii, dar și o categorie aparte – deținuții.

Concurs de desene pe teme pascale

Încă de anul trecut se află în derulare un proiect educațional denumit „Copil ca tine sunt și eu” - proiect ce se desfășoară la Grădinița „Cheita de aur” din Moinești și la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2 din Comănești, unde preșcolarii din grupele mari și pregătitoare, precum și elevilor din clasele a VII-a li se explică importanța sărbătorilor din cursul unui an bisericesc, iar în această perioadă li se vorbește detaliat despre sărbătorile pascale ce se apropie. Obiectivul nostru este realizarea de activități transdisciplinare într-un climat psiho-afectiv pozitiv, prin care să fie puse în practică și respectate normele și valorile moral-creștine. În această perioadă se pune accent pe cunoașterea unor obiceiuri și tradiții de Paști, în acest sens organizându-se un concurs de desene cu tematică religioasă specifică, precum și unul de încondeiat ouă.

De patru ani, Protopopiatul Moinești desfășoară proiectul „Biserica întemnițată”. În cadrul acestuia, anul acesta, în Săptămâna Luminată, la Spitalul Penitenciar și la Centrul de Reeducare al Minorilor din Târgu-Ocna, vor fi împărțite, ca în fiecare an, aproximativ 300 de pachete, constând în obiecte de igienă personală - șosete, pastă de dinți, săpun, aparate de ras tip BIC -, fructe, pixuri, precum și reviste și cărți cu conținut religios

Alimente pentru sărbători

Un alt proiect care deja se află în desfășurare, este cel prin care un număr de 150 de persoane aflate în situații de risc (șomaj, familii monoparentale, bătrâni) vor primi pachete cu alimente de bază – ulei, zahăr, făină - pentru sărbători. Proiectul se intitulează „Samarineanul Milostiv” și este realizat prin contribuțiile benevole ale credincioșilor cu situație materială bună, precum și prin contribuția unor agenți economici din zonă. Până la această dată – la jumătatea postului – s-a împărțit o primă tranșă de 50 de pachete, urmând ca în perioada următoare să fie împărțite și celelalte 100 de pachete persoanelor din zona municipiului Moinești.

Sprrijin pentru cei lipsiți de libertate

Pentru perioada următoare, avem în pregătire proiectul-parteneriat cu Protopopiatul Omești, proiect prin care aducem o mângâiere celor care din diferite motive au ajuns după gratii. Cu ajutorul Bunului Dumnezeu, și cu binecuvântarea PS Eftimie, Episcopul Roma-

nului și a PS Ioachim Băcăuanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului, acest proiect pe care noi l-am numit „Biserica Întemnițată” a ajuns la al patrulea an de desfășurare. Astfel, în Săptămâna Luminată, ne vom deplasa la Spitalul Penitenciar și la Centrul de Reeducare al Minorilor din Târgu-Ocna, unde vom împărți ca în fiecare an, aproximativ 300 de pachete, constând în obiecte de igienă personală - șosete, pastă de dinți, săpun, aparate de ras tip BIC -, fructe, pixuri, precum și reviste și cărți cu conținut religios. Anul acesta, în vederea implicării active a societății civile, încercăm să cooptăm în proiect și unii agenți economici, precum și reprezentanți ai unor instituții emblematice și cu decizie în comunitate.

În majoritatea parohiilor, în această perioadă s-a intensificat activitatea filantropică prin organizarea de colecte în alimente, bani, haine pentru persoanele aflate în nevoi, precum și activitatea catehetică. Observăm o aplecare mai mare spre rugăciune, dar și spre practicarea faptelor bune, mai conștienți devenind cu toții că acestea două ne fac mai ușoară calea spre mântuire și spre întâlnirea cu Mântuitorul Hristos în noaptea cea slăvită a Învierii. ♦

Pentru copiii beneficiari ai proiectelor Fundației „Acasă la Biserică” s-au procurat rechizite la începutul anului școlar, s-au suportat abonamente pe mijloacele de transport, s-au dat calculatoare, acolo unde nu exista posibilitatea achiziționării acestora.

„Acasă la Biserică”, o șansă pentru copiii oneșteni

Fundația religioasă „Acasă la Biserică” - Onești a fost înființată în anul 2003 de către preotul misionar Ștefan Curcuță de la parohia „Sf. Nicolae” din Onești și prof. Emilia Munteanu de la liceul „Dimitrie Cantemir” din Onești. Această Fundație are ca obiectiv ajutorarea copiilor și persoanelor defavorizate.

de pr. Ștefan CURCUȚĂ,
preot misionar și
Președinte al Fundației
„Acasă la Biserică”

Activitatea Fundației religioase „Acasă la Biserică” din Onești a început cu pregătirea elevilor pentru bacalaureat sau pentru examenul de capacitate, prin acțiunea voluntară a unor profesori care au venit să-i ajute pe elevii care, din motive financiare, nu-și puteau permite ore de pregătire suplimentară.

Până la 70 de copii

Cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul s-a continuat cu masa de prânz (la început o ciorbă caldă) pentru copiii săraci și, pentru cei care, din cauza absenteismului sau a abandonului școlar aveau situație școlară slabă, s-a făcut pregătire astfel ca și aceștia să poată termina școala generală.

La început masa pentru copiii era pregătită de către măicuțe aduse de la Mănăstirea Măgura, apoi de către voluntari care au vrut ca în felul acesta să-și ajute aproapele.

Numărul celor înscriși în Fundație a oscilat de-a lungul anilor, ajungând până la 70 de copii, în prezent fiind 50.

După servirea mesei de prânz, cei care au nevoie participă la ore de pregătire la diverse materii, iar alții desfășoară activități educative organizate în parteneriat cu alte ONG-uri.

Masă festivă de sărbători

În cadrul aceleiași Fundații, s-a acordat asistență medicală gratuită, atât pentru copii, cât și pentru persoanele bolnave și cu posibilități materiale reduse, de către medici care veneau săptămânal la sediul Fundației. În prezent, parteneriatul în domeniul asistenței medicale nu mai presupune deplasarea specialiștilor la sediul Fundației, însă majoritatea medicilor solicitați

acordă consultații de specialitate copiilor recomandați de Fundație.

Personalul Fundației asigură și organizarea de mese festive cu ocazia a diferite evenimente și sărbători religioase sau laice: Sfântul Nicolae, Crăciun, Paști, 1 Martie, 1 Iunie. Pentru ca bucuria copiilor să fie completă, la unele dintre acestea a participat chiar și PS Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Romanului.

Cu ocazia Marilor Praznice Împărătești, dar și cu alte prilejuri, în atenția Fundației au fost și familiile acestor copii. În măsura posibilităților, toți primesc alimentele necesare pregătirii meselor de sărbători. De asemenea, când este cazul, Fundația acordă și sprijin financiar celor aflați în situații de criză.

Ajutoare sub diferite forme

Pentru copiii beneficiari ai proiectelor fundației s-au procurat rechizite la începutul anului școlar, s-au suportat abonamente pe mijloacele de transport, s-au dat calculatoare, acolo unde nu exista posibilitatea achiziționării acestora.

Au fost organizate activități de ajutorare a copiilor înscriși în Fundație, implicând grădinițele, școlile și liceele din oraș. Elevii doritori au adus de acasă alimente (zacuscă, gem, dulceață) pentru aprovizionarea Fundației.

În fiecare an, pe întreaga perioadă a Postului Mare, organizați pe clase, elevii împreună cu profesori de la diferite licee și școli din oraș au venit cu alimente din care au pregătit mâncare, au servit copiii apoi au spălat vasele și au făcut curățenie.

La astfel de acțiuni au participat și alte instituții din oraș, printre care Chimcomplex, Politie, Jandarmerie ș.a..

Formarea religioasă, prioritară

Specificul Fundației „Acasă la Biserică” impune acordarea unei atenții sporite educației religioase. Astfel, s-au organizat excursii (de o zi sau mai multe) la mănăstiri în scopul educării religioase a copiilor. S-au organizat tabere de vară de două săptămâni în care copiii au avut programate excursii, jocuri în aer liber, program duhovnicesc. De asemenea, participanții au avut ocazia să înțeleagă și să exerseze rigoriile convingerii, fiind implicați în activități gospodărești după puterile lor. La aceste activități au participat elevi de liceu sau foști elevi, aflați în vacanță, care s-au implicat în diferite activități, alături de copiii Fundației.

În posturi, copiii au fost spovediți și împărtășiți. Predarea preceptelor creștine, prin catehizări sau citirea de povestiri cu subiect religios, este și a fost o preocupare permanentă.

Asistență socio-psihologică

În parteneriat cu fundația Meysse din Franța, Fundația „Acasă la Biserică” a angajat un sociolog, care a realizat studii de specialitate cu privire la mediul din care proveneau copiii. Cei care prezentau blocaje psihologice, au beneficiat de discuții cu un psiholog care și-a oferit voluntar serviciile.

Dotările materiale

Primele dotări materiale au fost exclusiv din donații. Apoi au fost amenajate birourile, baia, camera, bucătăria, sufrageria și dotate cu cele necesare. Toate acestea au fost realizate din sponsorizări, donații sau fonduri proprii.

În timp, spațiul aferent activităților desfășurate și zona adiacentă clădirii au fost utilizate cu cele necesare (dulapuri, birouri, calculatoare, Tv, DVD, proiector, pavaj, flori, bănci). Banii pentru acestea au fost de la diferiți sponsori și din cei 2% din impozitul pe salarii dirijat spre ONG-uri.

Astfel, copiii au avut ocazia de a viziona la sediul Fundației filme educative, religioase sau ecranizarea unor povești, precum și filme care reflectă momente din activitatea lor aici.

Întreaga activitate, susținută de voluntari

Toți cei implicați în acțiunile Fundației sunt voluntari. Fundația parteneră Meysse, din Franța, a angajat un asistent social care deservește Fundația religioasă „Acasă la Biserică”. Pe lângă educatori, învățători și profesori, s-au implicat în acțiunile Fundației oneștene elevi, foști elevi, studenți din țară sau din Franța. Fundația franceză Meysse este prezentă periodic la Onești, implicându-se prin membrii săi în tot felul de activități, alături de copiii români (origami, lecții de franceză, excursii, desene pe asfalt, etc.). ♦

Viziunea Sfântului Vasile cel Mare asupra filantropiei*

La inițiativa PF Părinte Patriarh Daniel, în ședința de lucru din 29 octombrie 2008, Sfântul Sinod al BOR a proclamat anul 2009 ca an comemorativ-omagi- al al Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei (379, de la a cărui trecere la cele veșnice se împlinesc 1630 de ani) și al celorlalți Părinți Capadocieni, în Patriarhia Română. Acest lucru se materializează prin mai multe manifestări (comemorări, simpozioane, conferințe etc.) în decursul acestui an, pe tot cuprinsul Patriarhiei Române.

Sfântul Vasile cel Mare

de pr. lector dr.
Daniel ENEA

Sfântului Vasile cel Mare este unul dintre cei mai activi ierarhi în problemele social-filantropice ale Bisericii. Atât în cuvântările sale, cât mai ales în realizările practice, sunt multe referiri la milostenie ca dimensiune a filantropiei, abordând-o din toate punctele de vedere. Predicile sale abundă de îndemnuri și chiar mustărți adresate ascultătorilor, având ca punct de plecare filantropia.

Specificul creștinismului

Pentru început să aprofundăm termenul – „filantropie“.

Nici popoarele păgâne, nici iudeii nu aveau în credința lor împlinirea acestei noțiuni. Filantropia este specifică pentru comunitățile creștine. De la început, creștinii n-au practicat milostenia în mod izolat, ci întreaga comunitate avea convingerea că această acțiune este a tuturor. Nici nu se poate concepe Biserica creștină fără facere de bine. Acest lucru îi este înăscut Bisericii, pentru că însuși Capul Ei, Hristos Domnul, a practicat-o: „Căci Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească“ (Marcu 10, 45).

Termenul „filantropie“ este specific creștinismului și înseamnă „iubire față de om“. Dumnezeu îl iubește pe om, dar și omul este chemat să urmeze „filantropia“ lui Dumnezeu. Sf. Evanghelist Ioan ne învață că „Dumnezeu este iubire“ (I Ioan 4, 8). Deci filantropia își are originea în Sfânta Treime. Așadar, primul filantrop este Dumnezeu.

Forme de manifestare ale iubirii de oameni

Termenul „*filantropos*“ nu este foarte des folosit în Noul Testament și se referă atât la filantropia lui Dumnezeu, cât și la filantropie, ca relație între oameni. Se folosesc de multe ori sinonime, cum ar fi: omenie, agape, caritate, iubirea de aproapele, mila, diaconia.

„Omenia“ (ca relație între oameni) este pominită, spre exemplu, în Faptele Apostolilor 28, 2: „Iar locuitorii ei (insulei Malta) ne arătau o deosebită omenie, căci, aprinzând foc, ne-au luat pe toți la ei din pricina ploii care era și a frigului“.

„Agape“ (termen biblic) „a fost preluat în vocabularul liturgic ca filantropie, având în această formă un sens mai realist, indicând prezenta is-

torică, chenotică a plenitudinii Dumnezeirii în persoana Fiului.“¹

„Caritate“ este sinonim cu milostenie sau iubirea de aproapele. Vulgata folosește această traducere a termenului filantropie.

„Iubirea de aproapele“, ca sintagmă, are un conținut complex și se referă la iertarea aproapelui, dar și la slujirea lui. Ea nu se practică numai acolo unde este lipsă, suferință și mizerie.

„Mila“ – care izvorăște din dragoste. Avem milă pentru cineva pentru că îl iubim, lipsa pe care el o resimte ne afectează, îl compătimim și când este nu doar în lipsuri materiale, ci și în cele spirituale, când pătimeste, când nu trăiește după învățătura Bisericii. Căci a avea milă de cineva înseamnă a suferi împreună.

„Diaconia“ este un alt sinonim specific creștinismului și are mai multe înțelesuri: slujirea la mese, slujba în comunitate, adunarea și împărțirea colectelor și slujirea sacramentală (diacon, ca primă treaptă a preotiei).

Am prezentat sinonimele termenului filantropie pentru a-l înțelege mai ușor. Trebuie să știm că Dictionarul Religios definește filantropia, ca fiind „acțiunea de binefacere întreprinsă în folosul oamenilor săraci și al așezămintelor de binefacere“.²

Filantropia Sfântului Vasile

Înțelegând sensurile filantropiei să vedem în continuare cum a practicat-o Sf. Vasile.

Când revine în Cezareea Capadociei de la studii, Sf. Vasile profesează ca dascăl de retorică. Sub influența surorii sale Macrina, se îndreaptă spre creștinism, regretând că a pierdut atâta timp în zadar după cum afirmă: „Dar când m-am deșteptat, ca dintr-un somn adânc, am ridicat ochii mei spre lumina minunată a Evangheliei și mi-am dat seama de inutilitatea înțelepciunii stăpânilor lumii acesteia, care sunt pieritori (...). Așadar, citind Evanghelia și văzând din ea că cel mai mare prilej pentru desăvârșire este de a vinde averile și a le împărți fratilor noștri săraci“³, îmbrățișează creștinismul. Părăsește catedra de retorică din Cezareea, primește botezul, face o primă împărțire a averilor sale la cei săraci și pleacă să cerceteze atleții pustiei din Alexandria, Egipt, Palestina, Siria și Mesopotamia. În acest nou curs al vieții sale se realizează și primul act de filantropie (ajutorarea celor săraci).

La reîntoarcerea din această călătorie, Vasile își împarte și restul averii sale la săraci și se re-

Prin cuvântările sale, Sf. Vasile a deschis hambarele celor avuți și prin îndemnul său a realizat spusele Scripturii „a împărțit pâine celor flămânzi”, a săturat cu pâine pe cei săraci, i-a hrănit în timp de foamete.

trage în Pont, unde pune bazele unei mănăstiri de monahi. Cele două împărțiri ale averii sale constituie așadar începutul acțiunilor de filantropie ale Sf. Vasile cel Mare.

Așezământul monahal din Pont își mărește numărul viețuitorilor prin faima Sf. Vasile. Pentru monahii din mănăstirea sa a întocmit reguli de viață: *Regulile mari* și *Regulile mici*, alături de alte lucrări ascetice, care vor ajunge reguli de viață pentru întreg monahismul ortodox. În mănăstire, monahii trăiau conform conceptului „ora et labora” („roagă-te și muncește”), iar cu veniturile provenite din munca lor se făceau acte de milostenie, se trimiteau colecte pentru ajutorarea unor comunități sau biserici, se asigura asistență medicală celor bolnavi și nevoiași. Putem spune că aceasta constituie a doua etapă în opera caritabilă filantropică a Sf. Vasile.

Temeiuri scripturistice

Opera sa filantropică și-o întemeiază pe trei argumente scripturistice:

1. Întruparea Fiului lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră, ca forma cea mai concretă a dragostei dumnezeiești, deci motivul întrupării este marea filantropie a lui Dumnezeu: „Căci atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său, Cel Unul-Născut, L-a dat ca oricine crede în El să nu moară, ci să aibă viață veșnică.” (Ioan 3, 15-16).

2. Spălarea picioarelor ucenicilor este considerată sinteza a ceea ce învață Domnul nostru Iisus Hristos despre misiunea de slujire a Bisericii în lume.

3. Faptele milei trupesti, ca aspect al slujirii, a cărei substanță este iubirea, dar și condiție a dobândirii Împărăției lui Dumnezeu (Matei cap. 25).

Reîntors în Cezareea, la cererea episcopului Eusebie, Sf. Vasile organizează pe credincioși

pentru a preîntâmpina primejdia, respectiv erezia ariană promovată de însuși împăratul Valens. Mai face o nouă împărțire a averii sale la cei săraci, avere ce o moștenise la moartea mamei sale.

Milostivii moștenesc viața veșnică

Dar acest mare om al Bisericii nu s-a mărginit la a-și împărți averile sale săracilor, ci a lucrat cu toată ființa sa pentru alinarea suferințelor celor în nevoi. Acest lucru îl observăm în anul 368, când o mare secetă și foamete se abate asupra Capadociei. Prin cuvântările sale, Sf. Vasile a deschis hambarele celor avuți și prin îndemnul său a realizat spusele Scripturii „a împărțit pâine celor flămânzi”, a săturat cu pâine pe cei săraci, i-a hrănit în timp de foamete. Unul dintre îndemnul său era: „Dă puțin și cucerești prin aceasta mult. Căci precum Adam prin mănucarea pierzătoare a moștenit păcatul, tot așa noi distrugem plăcerea păcatului când ne îngrijim de nevoia și foamea fraților noștri”. Cu același prilej, Sf. Vasile insistă și asupra altui aspect al filantropiei, care deși este foarte important, uneori este trecut ușor cu vederea. Chiar în timp de necesitate, ca cel al foametei din 368, adevăratul filantrop trebuie să se preocupe mai mult de semeni decât de el însuși. După Sf. Vasile, tocmai atunci se vede adevărata dragoste față de aproapele, când creștinul se lasă pe sine, asemenea văduvei din Sarepta Sidonului, pentru a ajuta pe cel cu mai mari lipsuri.

Prin cuvânt, Sf. Vasile îi sensibilizează pe ascultători să facă milostenie. Descrie în imagini plastice judecata din urmă, insistând asupra faptului că cei care au ajutat pe aproapele, sub orice formă, vor moșteni viața veșnică.

Dar îndemnul său nu se reduce doar la cuvinte, ci se caracterizează prin fapte și acțiuni. El a adunat pe cei afectați de foamete (bărbați și femei, copii și bătrâni, nenorociți de orice vârstă). „A strâns tot felul de alimente, care pot ajuta la potolirea foamei, oale pline cu legume și alte verdeturi. Apoi a imitat slujirea lui Hristos, Care încins cu un șorț nu S-a sfiit să spele picioarele ucenicilor Săi; tot așa și Sf. Vasile, de-a valma cu slugile, care-i erau colaboratori, îngrijea de trupurile celor care aveau nevoie de ajutor, dar totodată și de sufletul lor, dându-le odată cu hrana și cinstea cuvenită, ajutându-i cu alte cuvinte, din două părți”. În același context,

Sf. Vasile mustră și condamnă pe cei ce nu practică milostenia, asemănându-i cu tânărul bogat, căruia, deși avea multe virtuți, îi lipsește milostenia. Aceasta este virtutea, în concepția Marelui Capadocian, care-l schimbă pe om și prin ea se luptă împotriva egocentrismului. Odată cu fapta de milostenie, el se dăruiește pe sine, dăruiește, renunțând măcar la o parte din plinul său.

Milostenia, act de pocăință

Un alt aspect, pe care-l prezintă Sf. Vasile cu referire la foametea din 368, este nepracticarea milostivirii. El ne arată că avem datoria de a ne iubi aproapele, iar aceasta se concretizează prin săvârșirea actelor de milostenie. În viziunea sa, milostenia este un adevărat act de pocăință. Pedepsa cu foametea este cu atât mai grea cu cât creștinii nu fac milostenie și nici nu-și plâng păcatele lor. Pentru a fi mai concludent, Sf. Vasile vine și dă exemplul din Vechiul Testament, hrănirea poporului ales în pustie cu mană cerească. În Capadocia, pământul nu a rodit aproape nimic pentru hrană unei populații mult mai mică în număr, ca pedeapsă pentru îndepărtarea de Dumnezeu, prin nesocotirea aproapei.

Milostenia, în viziunea Sf. Vasile, are multiple consecințe pozitive: pe de o parte iartă păcatele și aduce har de la Dumnezeu, iar pe de altă parte elimină consecințele negative ale nepracticării ei: minciună, certuri, războaie și moarte. Când îndemna pe cei bogați să facă milostenie, Marele Vasile argumenta că Însuși Dumnezeu este milostiv. El arată că tot ceea ce avem se dătuiește lui Dumnezeu, filantropiei Lui și de aceea și noi avem datoria să manifestăm filantropie față de aproapele.

Primele așezăminte filantropice permanente

În anul 370, scaunul Cezareei Capadociei a rămas vacant prin moartea episcopului Eusebie, și este ocupat de Sf. Vasile. Ca episcop, Sf. Vasile a luptat cu fapta, cu cuvântul și cu scrisul. Am văzut că grija pentru cei săraci, ajutorarea celor din nevoi, ușurarea suferințelor celor bolnavi și îmbunătățirea vieții celor mutilați din naștere și din împrejurări nenorocite, au fost grijile permanente ale întregii vieți a Sf. Vasile. Ca tânăr, a împărțit întreaga sa avere oropsiților soartei, ca preot, a dat hrană celor flămânzi în timpul secetei și foametei cumplite din 368, iar ca episcop, și-a lărgit acțiunile sale filantropice, pe de o parte dând dispoziție horepiscopilor săi să înființeze în eparhiile lor așezăminte filantropice permanente, iar pe de altă parte a ridicat în apropierea Cezareei un mare complex filantropic care cuprindea: biserică, spitale, leprozerii, azile pentru bătrâni, case pentru străini.

Vasiliada a fost modelul după care Biserica, fie în Imperiul Bizantin, fie mai târziu în cele naționale, a implementat filantropia ca slujire practică.

Așezămintele Vasiliadei

Sf. Vasile este primul care pune bazele filantropiei practice într-o provincie. El a construit lângă orașul Cezareea un alt oraș, pe care poporul l-a numit, după numele întemeietorului, „Vasiliada”. Sistemul de îngrijire medico-social cuprindea case de îngrijire a săracilor, un cămin pentru străini, un spital pentru leproși și alte anexe. În acest așezământ își desfășurau activitatea: doctori, infirmieri, brancardieri, supraveghetori, oameni de serviciu. Prin amploarea și diversitatea activităților lui, acest așezământ era neobișnuit pentru acea vreme, căci însuși prefectul provinciei era tulburat, neștiind ce măsuri să ia.

Din cuprinsul „Scrisorii 94” adresată guvernatorului provinciei Capadociei, aflăm pe de o parte amploarea Vasiliadei, iar pe de alta grija deosebită a Bisericii pentru cei nevoiași, alături de personalitatea marelui ierarh: „Poate spune, oare, cineva că aducem vreo vătămare ordinii de stat, când înălțăm Dumnezeului nostru o biserică, zidită măreț, iar împrejurul ei locuințe, dintre care una este pusă la dispoziția căpeteniei provinciei, iar altele mai mici, împărțite după rang slujitorilor bisericești, care pot fi folosite și de demnitarii și însoțitorii voștri? Pe cine nedreptăm dacă zidim case pentru cei care sunt în trecere pe aici, case pentru cei care din pricina bolilor au nevoie de îngrijiri, dându-le acestora ajutorul necesar: îngrijitori de bolnavi, doctori, animale de jug și căruțași? Aceste construcții au nevoie de meșteri și de lucrători care să procure celor ce locuiesc în ele cele de trebuință vieții și tot ce le poate ușura vietul, au nevoie apoi și de alte clădiri proprii pentru ateliere. Toate aceste construcții sunt o podoabă pentru locul în care se găsesc, iar pentru tine, guvernatorul nostru, un semn de laudă, aducător de slavă.”⁴⁵

În așezămintele Vasiliadei, fiecare boală, fiecare fel de suferință, își avea compartimentul și locul potrivit cu îngrijire deosebită. Astfel, filantropia practică și asistența socială a bisericilor au fost insufletite.

Trebuie să remarcăm mai multe aspecte: Vasiliada se caracterizează ca centrul filantropic al Bisericii. De aceea, Biserica ocupă locul principal, fiind în centru. În jurul ei se află casa episcopului (căci Sf. Vasile dorea să locuiască lângă bolnavii și săracii săi), clădirile destinate diferitelor trepte și ranguri ale clerului. Aici avea rezervate apartamente și prefectul provinciei. Apoi urmau clădirile pentru pelerini și călători, ospicii pentru bătrâni, spitale pentru bolnavi, spitale pentru leproși, locuințele medicilor, ale infirmierilor, ale oamenilor de serviciu, apoi celelalte dependințe (grajduri, staule, ateliere de tot felul, chiar și ateliere de artă). Sf. Vasile cere guvernatorului Ilie să-i aprobe școli de artă și meșteșuguri pentru orfanii susținuți de Biserică.

Milostenia, în viziunea Sf. Vasile, are multiple consecințe pozitive: pe de o parte iartă păcatele și aduce har de la Dumnezeu, iar pe de altă parte elimină consecințele negative ale nep practicării ei: minciună, certuri, războaie și moarte

Însemnătatea filantropiei practice

În cuvântul rostit de Sf. Grigorie de Nazianz, la moartea prietenului său Sf. Vasile, descoperim importanța filantropiei practice și ce a însemnat și va însemna pentru Biserică Vasiliada. „Jeși puțin în afara orașului și privește noul oraș, casa de provizii a evlaviei, comoara comună a proprietarilor în care surplusul bogăției, chiar necesitatea bunurilor este anulată din spiritul de jertfă, dar din îndemnul lui Vasile se depun în el chiar unele din cele de nepărată trebuință, pentru că acolo sunt ferite de molii și apărate de hoți, neatinse de pizmă și scutite de stricare și învechire. Privește locul în care boala se suferă cu răbdare, nenorocirile sunt adesea binecuvântate, iar milostivirea se găsește din belșug. În comparație cu aceste oraș, ce însemnătate mai poate avea Teba cu cele 7 porți ale sale sau Teba din Egipt, zidurile Babilonului cele mari și frumoase, colosul de aramă din Rodos sau templele cele mari și frumoase, care acum nu mai există... și care nu au adus decât puțină glorie?... Și Vasile este acela care ne-a convins pe toți ca, fiind oameni, să nu disprețuim pe oamenii aceștia (bolnavi de toate categoriile și nenorociți) și să nu necinstim pe Hristos, singurul cap al nostru, al tuturor, prin neomenia ce-am arătat-o față de dânsii, ci când vedem nenorociri străine, să ne silim a plasa bine avuțiile noastre, să împrumutăm lui Dumnezeu mila, de care și noi vom avea nevoie cândva. Apoi acest băr-

bat nobil și de bună familie, cu un nume așa de strălucit, nu se sfia de a cinsti chiar cu buzele sale această boală (lepra), ci săruta pe bolnavi ca pe niște frați.”⁴⁶

Întregul complex Vasiliada, a marelui capadocian, reprezintă viziunea clară despre filantropie și arată importanța deosebită pentru ceea ce a constituit el în sine la nivel teologic și social. Vasiliada a fost modelul după care Biserica, fie în Imperiul Bizantin, fie mai târziu în cele naționale, a implementat filantropia ca slujire practică.

Fără a greși, putem afirma că el este cel mai mare filantrop între Sfinții Părinți și cel care deschide în modul cel mai clar această funcție socială a Bisericii, rămânând modelul demn de urmat pentru cei de după el. ♦

⁴⁵Referat susținut pe 12 martie 2009 în *Aula Magna* a Universității de Vest din Timișoara, în cadrul ciclului de „conferințe prepascale” organizate de Catedra de Teologie a Facultății de Litere, Istorie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara, Mitropolia Banatului și Arhiepiscopia Timișoarei.

⁴⁶Diac. asist. I. Bria art., „Iisus Hristos – iubitorul de oameni”, în *Ortodoxia*, XVIII, nr. 1/ 1966, p. 56).

⁴⁷Ioan M. Stoian, „Dicționar Religios”, ed. Garamond, 1994, p. 107.

⁴⁸PSB, Vol. 17, Sf. Vasile cel Mare, scrieri partea I, EIBM al BOR, București, 1986, p. 19.

⁴⁹Ibidem.

⁵⁰Ibidem, p. 29.

⁵¹PSB, Vol. 17, Sf. Vasile cel Mare, scrieri partea I, EIBM al BOR, București, 1986, p. 28.

Înainte de a fi ales episcop al Romanului, Melchisedec cunoștea foarte bine toate lipsurile de care suferea această eparhie, din vremea când s-a documentat și a tipărit „Chronica Romanului și a Episcopiei de Roman”, vol. I-II, București, 1874-1875.

Episcopia Romanului acum 130 de ani

Se împlinesc în primăvara aceasta 130 de ani de la înscăunarea ca episcop al Romanului a ilustrului ierarh Melchisedec Ștefănescu (foto). Din însemnările și mărturiile celor care au avut privilegiul să-l cunoască personal - unul dintre aceștia fiind arhidiaconul său Teodor Bușilă - încercăm, în puținele cuvinte ce urmează, să prezentăm momentul înscăunării ierarhului la Roman, în marțea patimilor anului 1879, pe 3 aprilie, și primul său an de trudă spre îndreptarea unor stări de lucruri de la Centrul Eparhial și din întreaga eparhie încredințată lui spre păstorie.

de pr. dr. Florin ȚUSCANU,
Protopop de Roman

Din cauza tulburărilor politice, vreme de 28 de ani, de la 1851-1879, scaunul episcopal de la Roman a stat neîntrerupt văduvit de întâistătător, toate lucrările eparhiei fiind coordonate de locotenenti de episcopi: Justin Crivăț (iulie 1851 - noiembrie 1855), Nectarie Hermeziu (noiembrie 1855 - septembrie 1864), Atanasie Stoienescu (1864 - mai 1865), Ghenadie Țeposu (numit prin decret la 10 mai 1865, dar nu a funcționat), Isaia Vicol (noiembrie 1868 - ianuarie 1873, când a fost ales episcop eparhial; moare la 20 ianuarie 1878), Calist Băcăuanul (iunie 1878 - februarie 1879).

În aceste condiții, Episcopia Romanului, în cea de-a doua decadă a secolului al XIX-lea, se afla într-o adevărată ruină, nu doar materială, ci și morală.

130 de ani de la instalarea ca episcop la Roman

Întrunindu-se Marele Colegiu Electoral, care pe lângă membrii Sfântului Sinod, cuprinde la acea vreme și membrii celor două corpuri legiuitoare - deputații și senatorii, sub președinția mitropolitului primat, în ziua de 22 februarie

1879, cu unanimitate de voturi, au ales în scaunul vacant de la Roman pe episcopul Dunării de Jos - Melchisedec Ștefănescu.

Trecerea sa în Episcopia Romanului a fost un răspuns la dorința pioasă a sufletului său de a se apropia de ținuturile natale, față de care se simțea legat prin neuitatele amintiri ale copilăriei și prin iubirea neștearsă față de ai săi.

Îndată după confirmare, Melchisedec a trimis la Roman bani din resursele sale pentru crearea unei grădini de flori (cum avusese la episcopia din Ismail), iar el a rămas în București încă trei săptămâni pentru a lua parte la lucrările Academiei Române.

Primit cu mare bucurie

Marti, în săptămâna mare dinaintea Paștelui, pe data de 3 aprilie 1879, episcopul Melchisedec sosește în noua sa eparhie, fiind întâmpinat în gara orașului Roman de clerici și mireni, din întreaga elită romașcană.

Cu același tren, a călătorit de la București și mitropolitul Moldovei, Iosif Naniescu, care, coborând din tren a binecuvântat poporul, adresându-le celor prezenți o scurtă și emoționantă cuvântare, recomandându-le romașcani-

lor pe distinsul episcop, felicitându-i totodată de a avea în mijlocul lor „pe cel mai învățat episcop al românilor“.

După solemnitatea religioasă din catedrala episcopală (care era dărăpănată, cu pereții stricați și pictura acoperită de un strat gros de funingine, încât nu se mai cunoștea nimic), s-a dat citire decretului regal, semnat de regele Carol I. În final, potrivit rânduirii, întâistătătorul a adresat celor prezenți un cuvânt de salut, dar și de învățătură, inspirat de epistolele Sfântului Apostol Pavel, pe care l-a încheiat cu următoarele cuvinte: „Pe această cale (a faptelor bune, m.n.), noi totdeauna ne vom întâlni. Dumneavoastră veți afla în mine un amic nedespălit și serv al datorii sale, și eu în dumneavoastră, frații și amicii mei cei iubiiți întru numele Domnului“.

Delegații ale tuturor confesiunilor și naționalităților convietuitoare romașcane, precum: armenii, lipovenii, evreii, germanii s.a., au venit să ureze bun-venit noului episcop, asigurându-l de respectul și prețuirea lor.

După Paști, episcopul Melchisedec a dorit să viziteze și să slujească în toate bisericile ortodoxe din Roman - „Precista Mare“, „Sf. Voievozi“, „Sf. Nicolae“, „Sf. Gheorghe“, făcând și un lucru nemaiîntâlnit până la dânsul, respectiv vizitarea unor biserici de alt rit din Roman.

Pretutindeni a fost primit cu o bucurie de nedescris; mai cu seamă de armenii, pentru care era un eveniment neașteptat intrarea unui ierarh ortodox în biserica lor (biserica ridicată în 1609).

După ce a oficiat pe rând la toate bisericile din Roman, a început a face vizite pastorale în parohiile din eparhie, prilej cu care își vizita și prietenii precum: George Sturza de la Miclăușeni (pe atunci satul aparținea de județul Roman), Elena Sturza din Dulcești (mătușa celui amintit anterior), poetul Vasile Alecsandri de la Mircești (localitate tot din județul Roman), Petru Donici de la Valea Ursului, Ioan Stroe de la Pâncești ș.a.

Începutul dificil

Înainte de a fi ales episcop al Romanului, Melchisedec cunoștea foarte bine toate lipsurile de care suferea această eparhie, din vremea când s-a documentat și a tipărit „Chronica Romanului și a Episcopiei de Roman“, vol. I-II, București, 1874-1875. Iată impresiile sale despre cele existente aici, la vremea respectivă: „Astăzi episcopia Romanului se află în cea mai deplorabilă stare. Nici case episcopale... nici încăperi pentru servitorii bisericești, decât niște mizerabile resturi de chilii; nici atenanțe. Grădina, deși are o poziție admirabilă pe un deal pe sub care curge râul Moldova, se află de tot părăsită“.

„Tot ce am agonisit în curgerea unui serviciu public de 45 de ani, ca Profesor și apoi ca Episcop, voiesc ca să servească după moartea mea pentru dezvoltarea intelectuală, morală și religioasă a națiunii mele în genere și a Bisericii Române Ortodoxe în special”. (Episcop Melchisedec Ștefănescu)

La sosirea episcopului Melchisedec la Roman (aprilie 1879), în vasta curte a Catedralei „Sf. Cuv. Parascheva” de la Episcopie, zăceau de ani de zile grămezi de moloz, cărămizi, piatră și alte resturi ale caselor episcopale ce s-au stricat cu aproximativ 30 de ani în urmă. Peste acestea creșteau spinii și pălămida precum și alte buruieni înalte, încât nimeni nu se încumeta să treacă pe acolo „de frica reptilelor ce se încuibează în asemenea locuri”.

Alături de catedrală exista un rând de case (cu vreo 20 de camere) și niște anexe (suri) din scândură cu acoperișurile înverzite de vechime.

În mijlocul acestei pravești, de „casă fără stăpân”, ședea Catedrala episcopală, biserica Mușatinilor, ponosită și subrezită „ca o santinelă veghetoare a ideii creștine și ca o mărturie neștearsă a pietății vechilor domni”.

Episcopul Isaia, antecesorul lui Melchisedec, din lipsa unei locuințe cuviincioase, locuia în afara zidurilor episcopiei, în niște case închiriate. Călugării și vietuitorii episcopiei locuiau în chiliile impropii din preajma Catedralei, de parte de ochii stăpânului.

O complexă și jertfelnică activitate

Odată cu venirea episcopului Melchisedec toate s-au schimbat în bine. „Ca un alt Zorobabel, scria un biograf al său, s-a apucat el a rezidi acest Ierusalim risipit și dărăpănat de dinții timpului și de incuria predecesorilor săi”.

Vechile ruini s-au transformat într-o reședință episcopală monumentală - inaugurată chiar în toamna primului său an de arhipăstorie la Roman; locul bălăriiilor a fost luat de o frumoasă grădină de flori; a plantat o livadă cu pomi fructiferi atât indigeni cât și exotici, precum: migdali, smochini, lămâi etc., a îngrădit grădina Episcopiei, a făcut un iaz, mai multe fântâni și chioșcuri, a plantat vie ș.a.

Chiar din primul an al episcopatului său la Roman, a cumpărat cu banii săi o stupină, așezând-o pe locul numit „Lunca Vlădicăi”, dincolo de râul Moldova, unde personal mergea să se ocupe de albine când îi permitea timpul. A scris chiar și un manual de apicultură, ce se păstrează și astăzi în manuscris.

În această complexă și jertfelnică activitate, episcopul Melchisedec a fost ajutat foarte mult de frații săi: Valerian, pe care l-a găsit la Ro-

man, arhimandrit de scaun, iar după alegerea acestuia ca arhieru, a fost ajutat de către fratele mai mic, Ieronim arhimandritul.

O minte luminată, un episcop smerit

Un episod mai puțin cunoscut din primele luni ale anului 1879, imediat după instalarea episcopului Melchisedec la Roman, este consemnat de vizita domnitorului Carol I, însoțit de principele moștenitor al Suediei și Norvegiei, prin Moldova. În primăvara aceluși an, ierarhul și-a ales pentru a locui în preajma Catedralei episcopale, câteva chiliute din curtea Episcopiei, pentru că nu a dorit să locuiască afară, în oras.

Odată cu instalarea sa aici, a instituit și masa comună. Un clopoțel anunța ora mesei, iar toți se adunau, în fruntea mesei stând însuși episcopul. În acele chiliute modeste i-a primit și găzduit episcopul Melchisedec pe înalții oaspeți, impresionându-i nu prin bogăția reședinței sale, ci prin bogăția cunoștințelor și tezaurul virtuților sale. Au trecut de atunci 130 de ani și îl simțim încă aproape de noi în aspirațiile prezentului, pentru că idealurile sale, pe care le-a promovat cu atâta dăruire, nu au vârstă și nici moarte. ♦

Idealuri de o viață

„Am dorit în viața mea dezvoltarea spre bine a instituțiilor religioase din România, ce ni le-au transmis pietatea și râvna strămoșilor noștri, pentru cultura intelectuală și morală a poporului român.

Mi-a fost prețios progresul și ridicarea națiunii din decăderea ei seculară.

Am iubit știința și pe oamenii devotați ei și am urât ignoranța și pe apărătorii ei.

Am crezut că numai știința, unită cu sentimentul adevărat religios, va ridica clerul și Biserica noastră la înălțimea cuvenită și la conștiința datoriei.

Am crezut că, fără cultură, clerul va continua a rămâne amorf și stăpânit de prejudițiile vulgare, de vicii, și spre batjocura despotismului unor ambițioși, vani și speculatori de cele sfinte; iar Biserica o instituție moartă, destinată numai a acompania pe morți la mormânt.

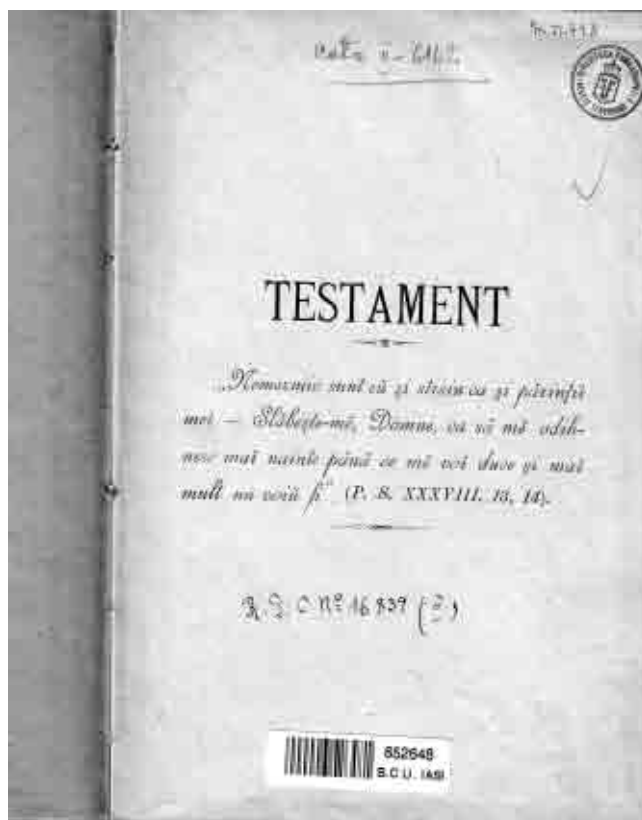
Am iubit poporul și am dorit îmbunătățirea soartei lui materialicește și moralicește.

Am privit cu adâncă durere la degradarea și distrugerea institutelor religioase strămoșești, care fiind legate cu istoria țării și plantate adânc în spiritul religios al poporului, ar fi putut deveni atâtea instituțiuni pentru cultura intelectuală, morală, industrială a poporului și de aziluri pentru neputincioși și pentru orfani.

Cât am fost în viață, am lucrat în sensul acestor dorințe ale mele sufletești, întru cât m-au ajutat mijloacele și puterile mele.

Acum depun la altarul patriei aceste aspirațiuni și credințe ale mele, împreună cu rodul ostenețelor mele din viață ce am parcurs în lumea aceasta.

Tot ce am agonisit în curgerea unui serviciu public de 45 de ani, ca Profesor și apoi ca Episcop, voiesc ca să servească după moartea mea pentru dezvoltarea intelectuală, morală și religioasă a națiunii mele în ge-

Testamentul episcopului Melchisedec al Romanului

ner și a Bisericii Române Ortodoxe în special”. (fragment din Testamentul întocmit în 1889 de către episcopul Melchisedec Ștefănescu)

Sfântul Pahomie s-a remarcat la Roman ca un bun gospodar, care a căutat să chivernisească bine averile episcopiei. El nu s-a mulțumit însă doar cu aceasta, ci a urmărit să restabilească drepturi mai vechi ale Episcopiei Romanului, care fuseseră uzurpate în timp.

Pahomie, episcopul sfânt al Romanului

Biserica Ortodoxă Română îl prăznuiește pe Sfântul Pahomie de la Gledin, episcopul Romanului, în fiecare an, pe 14 aprilie. Anul acesta se împlinesc doi ani de la proclamarea canonizării Sfântului Pahomie, canonizare aprobată de Sfântul Sinod al BOR, în ședința din 14-15 noiembrie 2006.

Viața Sfântului Pahomie a fost scrisă de un ucenic al său de mai târziu, rămas necunoscut, după mărturiile orale ale părinților de la Neamț și Pocrov, dar ținând seama și de însemnările lăsate pe diferite cărți care i-au aparținut ierarhului.

de pr. Bogdan RACU

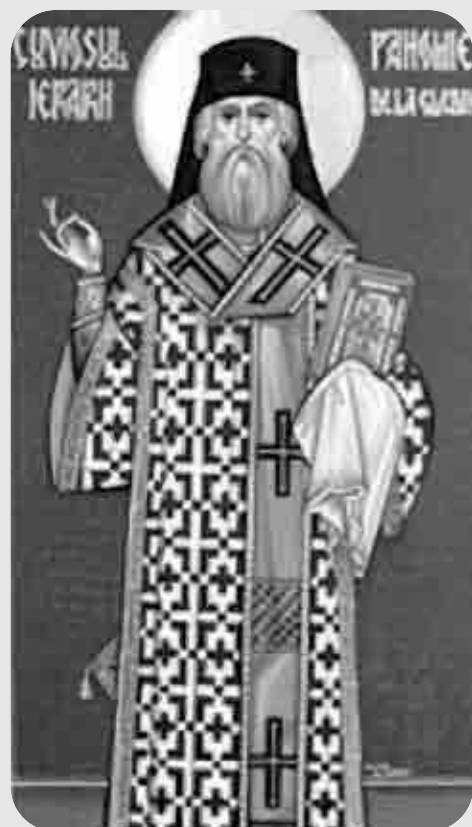
Episcopul Romanului Melchisedec Ștefănescu a reprodus viața Sfântului Pahomie în „Chronica Romanului”, scrierea sa fiind folosită ca sursă istorică în diferite studii de specialitate cu privire la ierarh.

Sfântul Pahomie s-a născut în satul Gledin din Bistrita-Năsăudului, în jurul anului 1674, primind la botez numele Petru. Nu avem date despre copilăria Sfântului Pahomie, dar este de presupus că a primit o educație aleasă de la părinții săi, preotul Eftimie și prezbitera Ana. Tânărul Petru de la Gledin a ajuns la Mănăstirea Neamț, unde a intrat în obște ca frate. În anul 1967 a fost tuns în monahism, primind la călugărie numele Pahomie, iar la scurt timp a fost hirotonit diacon. Din pricina războiului încheiat în anul 1699 cu pacea de la Karlowitz, a plecat în pribegie împreună cu ceilalți viețuitori ai Mănăstirii Neamț, așezându-se la schitul Strâmba. După încetarea ostilităților, a venit din nou la Neamț. În anul 1700 a fost hirotonit preot și ales mare ecleziarh.

Sihastru în munții Neamțului

În 1702, obștea Mănăstirii Neamț l-a ales pe Pahomie ca să-i fie stareț. Ca egumen la Neamț, nu a stat decât până în primăvara anului 1704, când, atras de dorul desăvârșirii, a

„Dumnezeu, cunoscătorul inimilor, prin oamenii Săi, te-a chemat la înalta slujire a arhieriei. Drept aceea, în vremuri de restriște, ai primit spre păstorie Episcopia Romanului, pe care ai chivernisit-o cu dreapta socoteală și aleasă vrednicie, cântând lui Dumnezeu: Aliluia!
Ca arhiepiscopul preaeales al Bisericii lui Hristos și lucrător al rugăciunii, i-ai cercetat, Părinte Pahomie, pe păstoriții tăi asupriți de grijile vieții și de năvălirile străinilor. Cu toții s-au folosit de smerenia, răbdarea, povețele și ajutorul tău, Sfinte Părinte, sporindu-și nădejdea în mila lui Dumnezeu. Pentru aceasta, cei care, prin rugăciunile tale, s-au învrednicit de darurile lui Hristos, te-au laudat cântând unele ca acestea:
Bucură-te, destoinic ocârmuitor al Episcopiei Romanului!“
(fragment din Acatistul Sfântului Pahomie de la Gledin)

plecat într-un pelerinaj la Lavra Pecerska. Sederă la Kiev i-a dat posibilitatea să cunoască activitatea Sfântului Dimitrie, Mitropolitul Rostovului, și să-l întâlnească pe acesta. În 1706 s-a întors la Mănăstirea Neamț. A refuzat însă să mai fie egumen al mănăstirii și, cu îngăduința soborului și a noului egumen, Macarie, Sfântul Pahomie s-a retras „ca la un ceas de Mănăstirea Neamț”, lângă Muntele Chiriac. Sinodul Moldovei, în frunte cu mitropolitul Misail, l-a ales pe Pahomie, la 18 decembrie 1706, episcop al Romanului. A fost hirotonit arhieru în 18 ianuarie 1707 și a păstorit până la 10 aprilie 1714, când s-a retras din scaun.

Șapte ani episcop la Roman

Activitatea Sfântului Pahomie în scaunul episcopal al Romanului s-a desfășurat într-o perioadă de agitație și instabilitate politică. Astfel, în timpul celor șapte ani și trei luni de episcopat, la tronul Moldovei s-au succedat cinci domni. Unul dintre aceștia, Nicolae Mavrocordat, venit în a doua domnie în Moldova (1711-1715), a fost uns ca domn chiar de către episcopul Pahomie, în lipsa mitropolitului Ghedeon. Sfântul Pahomie s-a remarcat la Roman ca un bun gospodar, care

a căutat să chivernisească bine averile episcopiei. El nu s-a mulțumit însă doar cu aceasta, ci a urmărit să restabilească drepturi mai vechi ale Episcopiei Romanului, care fuseseră uzurpate în timp. Sfântul Pahomie a fost un filantrop. S-a îngrijit de starea materială a celor pe care-i păstorea. La trei zile de la hirotonie, la 21 ianuarie 1707, episcopul Pahomie a întărit catastiful breslei mișeilor (săracilor) din Roman.

Sfântul Pahomie a fost un ierarh iubit de credincioși și aceștia, în frunte cu domnul Nicolae Mavrocordat, au căutat să-l convingă să nu renunțe la episcopat. Însă pentru a se retrage la „dorita sa liniște”, Sfântul a renunțat la scaunul episcopal la 10 aprilie 1714, retrăgându-se la Mănăstirea Neamț și după câteva zile la schitul Pocrov, pe care l-a ctitorit acum, ridicând biserica cu hramul „Acoperământul Maicii Domnului” („pocrov” în limba slavă).

Pelerin spre Lavra Pecerska

În 1717 a plecat din nou la Kiev, petrecând în rugăciune și ostenele cărturărești până la sfârșitul vieții. Călătoria în Rusia dintre anii 1704-1706, i-a dat posibilitatea să-și completeze studiile începute de la Neamț. Aceasta a făcut-o în atmosfera

Prin munca de traducere și de copiere a vieților de sfinți și a unor texte din operele Sfinților Părinți, Pahomie a creat la Pocrov o școală de traducători și de copişti, care continua vechea școală de la Neamț.

cultural-duhovnicească din preajma sfinților Dimitrie al Rostovului și Ioan Maximovici. A intrat în contact cu prestigioasa Academie de la Kiev, fără a urma însă studii sistematice acolo. A murit la Lavra Pecerska, în anul 1724.

Ctitorul schitului Pocrov

Cultura lui Pahomie a fost una bisericească. Cunoscător al limbii ruse, el s-a remarcat drept un mare sprijinitor al culturii slavone, care a cunoscut în acea perioadă ultima etapă înfloritoare. Cât a stat la Kiev, ieromonahul de la Neamț a adunat cărți, între care și un manuscris slav, un Molitfelnic arhieresc, vechi de la începutul veacului al XVIII-lea, care nu se mai găsea în nicio bibliotecă slavă.

Sfântului Pahomie i-a plăcut să scrie și să citească și a căutat să cultive această dragoste și în sufletul ucenicilor săi.

A avut o grijă deosebită să înzestreze schitul său de la Pocrov cu cărțile necesare slujbelor, după cum arată și în „Așezământul” pentru schitul Pocrov: „Cărți tiparnice de biserică, un triod postnii (triod slavon numit „Triodul Postului”, care cuprinde rânduiala Postului Mare, de la Duminica Vameșului și Fariseului până la sâmbăta lui Lazăr), un trefoloiu (Antologhion slavon), două psaltiri, un mărgărint („Mărgăritarele” Sfântului Ioan Gură de Aur, tipărite la București în 1699 și dăruite de Mihalcea Cândescul biv vel stolnic), poucienie rumânească („Cazania” lui Varlaam), o pravilă mare, un bogorodnicinic, o Biblie rumânească care mi-au dat-o Savin - banul fiindu-i ca duhovnic și fiindu-mi dator cu câțiva bani și o căldare mare și un minei mare bun din Țara Muntenească care l-am cumpărat eu cu ai mei bani și l-am dat mănăstirii mele și fiind purat cam rău și având molitva sa ucenicul meu Mihail, unul întru acel chip cumpărat din mila noastră la Roman, ca și altele toate câte are și vânzându-l unui popă și prinzând eu de veste, am schimbat, am dat cel purtat rău și am luat cel bun de l-am dat bisericii. Acum am auzit că iaste la Mihail, ci trebuie să-l deau unde iaste dat la mănăstire, 12 Minei din Țara Muntenească, care le-au dat Măria sa Nicolae Vodă (Mavrocordat) Mănăstirii Neamțului, care am scris eu la Măria sa și cu a mea poruncă cheltuială și rugăminte am trimis pe Mihail de le-au adus și apoi de iznoavă le-am legat cu a mea cheltuială”.

Mare iubitor de carte

În călătoriile pe care le-a făcut la Kiev, Sfântul Pahomie a urmărit, între altele, să achiziționeze cărți de cult, pe care mai apoi le-a adus sau le-a trimis la Neamț și Pocrov. Am amintit deja de „Molifelnicul arhieresc” pe care l-a adus, împreună cu alte cărți de cult, din timpul călătoriei dintre 1704-1706.

În timpul celei de-a doua șederi la Kiev, a trimis prin ucenici la Mănăstirea Neamț două Psaltiri, un Triod tipărit la Liov în 1664 și un Liturghier tipărit la Liov în același an. Triodul și Liturghierul au fost legate de Sfântul Pahomie la 22 septembrie 1717.

Dar nu doar pentru înzestrarea cu cărți de cult a Mănăstirii Neamț și a schitului pe care-l întemeiasă a fost preocupat Sfântul Pahomie, ci și pentru a celorlalte biserici. Astfel, cât a fost episcop la Roman, a purtat această grijă față de bisericile din eparhia pe care o păstora. Bisericii ridicate de unul dintre ucenicii săi, Dosoftei, sfântul i-a dăruit un Apostol.

Sfântul Pahomie a fost interesat, după ce a pus la îndemâna părinților și fraților de la Mănăstirea Neamț și schitul Pocrov, de cărțile de folos sufletesc. Le-a citit cu atenție, recomandându-le și altora. Pe „Cheia înțeleșului”, apărută în 1678 la București, cumpărată la 25 martie 1713 și dăruită schitului Pocrov anul următor, sfântul îndeamnă „să hie la cetit părinților ce s-or afla trăitori acolo de folos sufletelor”.

Ucenicii

Sfântul Pahomie a adunat în ostenele sale o bogată bibliotecă pe care a dăruit-o Mănăstirii

Neamț și schitului Pocrov. O listă pe care a făcut-o în perioada episcopatului la Roman „Izvod de cărți câte am să se știe (7219-1711) martie” cuprinde 52 de titluri. La acestea se adaugă și lucrările cumpărate după această dată. „Izvod de zestre Pocrovul (1711-1802)” amintește de 42 de cărți.

Pentru ca ostenele să nu-i fie în zadar, grija de căpetenie a lui Pahomie a fost să formeze ucenici. Alături de călugării de la Neamț sau din alte părți, veniți cu el la Pocrov, a chemat din Transilvania nepoți care să se bucure de beneficiile culturii și să-i continue activitatea.

Astfel, prin munca de traducere și de copiere a vieților de sfinți și a unor texte din operele Sfinților Părinți, Pahomie a creat la Pocrov o școală de traducători și de copişti, care continua vechea școală de la Neamț.

Prin toată activitatea sa de trăitor profund al Ortodoxiei, mai ales prin viața sa îmbunătățită, prin călătoriile sale în Rusia și relațiile duhovnicești stabilite cu Sfântul Dimitrie al Rostovului, Sfântul Cuvios Ierarh Pahomie de la Gledin se înscrie între marii arhieri care au făcut istorie vie în pământul Moldovei.

* ARTICOL APĂRUT ÎN ZIARUL LUMINA, LUNI, 14 APRILIE 2008

„Fie mie după cuvântul Tău” a devenit izvor de bucurie mântuitoare pentru întreg pământul, însetat de îndelungata așteptare a lui Mesia.

Buna Vestire, începutul mântuirii noastre

de pr. Dragoș MUNTEANU

Sfânta Sărbătoare a „Bunei Vestiri” este în primul rând bucurie. Primul cuvânt adresat de îngerul Gavriil către Fecioara Maria a fost „Bucură-te!”. Bucuria vine din cer către pământ, cu tot ce este pe el (făptura văzută creată de Dumnezeu, căzută, după călcarea poruncii postului), creație însetată de îndelungata așteptare a lui Mesia, ca salvator, împăciuitoar și eliberator. În-săși ființa Fecioarei Maria care este, în această sărbătoare, centrul atenției lui Dumnezeu, este inundată de o bucurie de negrăit, care vine din revărsarea adumbririi harului lui Dumnezeu: „Iată vei lua în pân-tece și vei naște fiu”, „Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri...” „Bucură-te ceea ce ești plină de har...” (Luca 1, 28-35). Bucuria revărsată din cer prin vestirea îngerului Gavriil se împlinește pe pământ, prin simpla acceptare a Fecioarei Maria, căreia i se face dovada imposibilului: „Iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fiu la bătrânețea ei și aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită stearpă.” (Luca 1, 36).

Bucuria cerului și a pământului

La această dovadă, care-i va fi confirmată mai târziu Fecioarei Maria, răspunsul, „Fie Mie după cuvântul Tău!” aduce deplinătate bucuriei pământului. S-a bucurat pământul, dar și cerul, acum, căci, fără încuviințarea Fecioarei Maria, potrivit libertății de opțiune dăruită de Dumnezeu omului, Întruparea Domnului n-ar fi fost posibilă, iar planul lui Dumnezeu ar fi fost amânat. Acceptarea „Fie mie după cuvântul Tău” a devenit izvor de bucurie mântuitoare pentru întreg pământul, însetat de îndelungata așteptare a lui Mesia, iar cerurile vor slavoslovi, prin îngeri, la plini Irea acestora în ieslea Betleemului, bucuria cerului și a pământului. În ce constă această bucurie? Sfânta Scriptură ne mărturisește prin glasul Evanghelistului (Luca 1, 30-32). Împlinirea acestei bucurii a fost posibilă prin voia lui Dumnezeu și prin acceptul pământului, întruchipat de Fecioara Maria. La gândul tainic al acesteia, când îngerul Gavriil îi face cunoscut planul lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor, „Ce fel de închinare poate fi aceasta?... îngerul aduce liniște ființei tulburate de această veste... „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu și, iată, vei lua în pân-tece și vei naște Fiul și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt Se va chema” (Luca 1, 30-32).

Îndoiala, semnul firii omenești

Făcând o paralelă între închinarea diavolu-lui în Rai, care a ispitit-o pe Eva la măn-carea

Buna Vestire, icoană de la Biserica „Buna Vestire” din Bacău

din fructul oprit și care a adus pătimire și tristețe creației lui Dumnezeu Eva nouă, Fecioara Maria, a pus de data aceasta și ea în cumpănă cuvintele îngerului Gavriil, după cum a procedat și Zaharia - tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, care a primit și el de la îngeri vestea zămislirii minunate din Elisabeta. Aici se constată intervenția firii omului, iscoditoare și temătoare, după cum și zice Sf. Scriptură: „Oare ce este lucrul acesta, ce ni se întâmplă? Vreo nălucire sau ispită? Să nu fie cumva vreo înșelăciune de la diavol!”. Tânăra Fecioară, nedumerită, neîncrezătoare la marea veste pe care o primește stă în cumpană. „Tu zici că Dumnezeu se va sălăslui în mine, dar cum poate să încapă în mine Dumnezeu Care a creat toată zidirea și pe Care nicio

făptură nu-L poate încăpea?”. Ca să facă accesibilă această minune, îngerul Gavriil apelează la paralela zămislirii minunate a rudeniei sale, Elisabeta, numită cea stearpă, și la cunoștințele pe care Fecioara Maria le-a primit în timpul înstruirii în templu, la Ierusalim. „Adu-ți aminte, prefericită Fecioară, că la Dumnezeu niciun lucru nu este cu neputință”. (Luca 1, 37). „Adu-ți aminte cum toiagul lui Aaron, uscat fiind, a odrăslit” (Numer 17, 8). „Adu-ți aminte cum Sarra, femeia lui Avraam, stearpă și bătrână, a născut pe Isaac” (Fac. 21, 2-3). „Adu-ți aminte cum Ana, mama ta, stearpă și ea fiind, te-a născut pe tine. Apoi cum rugul, pe care l-a văzut Moise prorocul, în muntele Sinai, arzând cu pară de foc, nu se mistuia” (Ieșire 3, 2). „Așa și

Întruparea Domnului Iisus Hristos pe care o serbăm la Buna Vestire ne dă fiecăruia dintre noi șansă spre mântuire. O șansă care decurge din smerenia Fecioarei Maria.

tu vei lua întru tine focul dumnezeiesc și nu te vei arde, Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri“ (Luca 1, 35).

Unde voiește Dumnezeu, se biruiește firea

Când rațiunea primește explicația căutată, imediat apare efectul bucuriei firii umane: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău.“ (Luca 1, 38). Rostind aceste cuvinte, întruparea voită de Dumnezeu, s-a împlinit, fără bărbat, ci din voie dumnezeiască, biruindu-se firea de Dumnezeu tocmită. S-a zămislit Iisus Hristos în preacuratul ei pântece. S-a plinit planul lui Dumnezeu pentru mântuirea neamului omenesc descoperindu-se taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută. Nu vedem în această „Bună Vestire“ doar un fapt istoric anume, un eveniment consemnat în analele lumii greco-romane de acum 2000 de ani, deși faptul în sine, ca moment istoric, este de cea mai mare importanță pentru omenire. Sfântul Ioan Damaschin (sec. al VIII-lea) avea să menționeze: „Singurul eveniment nou sub soare este Întruparea Fiului lui Dumnezeu“. În acel timp, în care lumea greco-romană se găsea în suspinul multor păcate - politeism complicat, întreținut printr-un cult formal, adesea plin de imoralitate, în care zeii se amestecau cu oamenii, creând și procreând ființe, semizei (vezi Apollo, Odiseu (Ulise) și alții), Zeus, care pedepsea după bunul plac chiar și pe zeii din Olimp, mereu mâniaș și răzbunător - pe de o parte, iar lumea - pe de alta parte, împărțită în privilegiați, care dominau cu discreție asupra vieții și morții, asupra sclavilor și care cuprindea cele mai inumane forme de exprimare, crime săvârșite în amiaza mare, fără remușcări, în circuri și hipodromuri sub privirile însetate de sânge ale unor spectatori dezumanizați - „Buna Vestire“ apare în acest context, ajungând ca o eliberare și o împlinire totodată a timpului în care omul rătăcea fără țintă, reducând existența sa doar la timp, fără viitor și perspectivă. Este un eveniment de importanță unică în existența istorică a omenirii. Cunoscând acestea, nu putem doar comemora istoric eveni-

mentul, ci trebuie raportat la prezent, căci cuvântul „Bucură-te“, rostit atunci de Arhanghelul Gavriil, străbate veacurile și se adresează fiecăruia dintre noi.

„Buna Veste“ se adresează tuturor

Întruparea Domnului Iisus Hristos pe care o serbăm la Buna Vestire ne dă fiecăruia dintre noi șansă spre mântuire. O șansă care decurge din smerenia Fecioarei Maria. „Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile“ (Luca 1, 48), chemare spre o șansă comună întregii omeniri, dar și personală, chiar dacă suntem înconjurați de suferință, de deznădejde, de îndoieli, de căderi. Acum, când ne încercăm criza bunurilor trecătoare, parcă devine nefiresc să spunem cuvântul: „Bucură-te“, când mulți, din ce în ce mai mulți, iau drumul pribegiei printre străini, devenind

sclavi ai altora sau ai lor proprii, sclavi ai banului, sclavi ai drogurilor și ai altor patimi care îl fac pe om captiv deznădejdii. Nu trebuie să uităm că șansa pe care ne-o oferă evenimentul Întrupării Fiului lui Dumnezeu aparține deopotrivă omenirii întregi, dar și fiecărui suflet în parte. Evenimentul Întrupării nefirești în cele firești ale omului revărsă bucurie sfântă în sufletele tuturor. Momentul în sine aparține istoriei Vechiului Testament, dar el este evidentiat în Evangheliile Noului Testament, ca un factor de speranță, căci acest eveniment marchează sfârșitul năzuințelor vechi și aduce împlinirea speranțelor. La această bucurie este chemat întreg neamul omenesc, cel mult încercat și căzut adesea în deznădejde. Celor ce li se pare că suferința, răutatea, minciuna și alte asemenea sunt copleșitoare, să-și amintească că Buna Vestire adusă atunci de Gavriil se adresează tuturor, știind că „cele ce sunt cu neputință la oameni, sunt cu putință la Dumnezeu.“ ♦

biserica „Buna Vestire“, unul dintre cele mai vechi lăcașuri de rugăciune din Bacău

Una dintre primele sărbători închinare Maicii Domnului

Despre „Buna Vestire“, una dintre cele mai importante sărbători închinare Maicii Domnului, se știe că este sărbătoarea ce amintește momentul când Sfântul Arhanghel Gavriil a vestit pe Sfânta Fecioară că ea va naște pe Mesia, când S-a și zămislit dumnezeiescul Prunc în pântecul Sfintei Fecioare, prin puterea Sfântului Duh. De aceea, în Apus, ziua aceasta este numită și Sărbătoarea Zămislirii Domnului.

Sărbătoarea „Bunei Vestiri“, sau popular Blagoveștenia, a fost așezată cu nouă luni înainte de nașterea cu trup a Domnului, adică la 25 martie.

Este printre primele sărbători închinare Maicii Domnului, care sunt atestate documentar. În secolul al IV-lea sau al V-lea s-a zidit la Nazaret o biserică, pe locul unde fusese casa în care Maica Domnului a primit de la înger vestea că va naște pe dumnezeiescul Prunc.

Data acestei sărbători a variat la început. Unii o sărbătoreau în ajunul Bobotezei (5 ianuarie), iar în unele Biserici din Apus, se comemora la 18 decembrie, dată păstrată până azi în ritul galican și cel mozarab. La Roma, sărbătoarea a fost introdusă de papa Leon II, de origine siciliană și de cultură greacă (681-683), la început ca o sărbătoare locală și cu denumirea de sărbătoare a așteptării Nașterii Domnului. Variația datei ei a durat în Apus până în sec. al XI-lea, când data de 25 martie s-a generalizat în toată lumea catolică de atunci. În Răsărit, data de 25 martie s-a generalizat îndată ce „Nașterea Domnului“ a început să fie sărbătorită peste tot la 25 decembrie, adică încă din prima jumătate a secolului al V-lea. Numai la armeni, „Buna Vestire“ se serbează la 7 aprilie, menținându-se încă raportarea la data veche a sărbătorii „Nașterii Domnului“ (6 ianuarie). (pr. Ctin Gherasim)

După modelul mulțimii din cetatea Ierusalimului care l-a întâmpinat pe Mântuitorul cu frunze de finic, Biserica Ortodoxă a rânduit ca, în ziua de Florii, după săvârșirea Sfintei Liturghii, prin rugăciune să se sfințească ramurile de salcie aduse de credincioși.

Împreună călători spre Ierusalimul ceresc

Sărbătoarea Floriilor sau a Stălpărilor, cum mai este numită, se serbează în duminica premergătoare Învierii și este precedată de sâmbăta lui Lazăr, zi în care Biserica pomenește minunea învierii din morți a lui Lazăr, săvârșită de către Domnul Iisus Hristos. Sărbătoarea rememorează primirea triumfală ce I s-a făcut Domnului Hristos, Care a intrat în Ierusalim ca Împărat smerit, călare pe un asin, împlinind o proorocie din Vechiul Testament (Zaharia 9, 10).

de prof. Mirela CREȚU,
Colegiul Tehnic „Petru
Poni”- Roman

Conform Evangheliei, Mântuitorul venea din Betania și ajungând în Ierusalim, a fost întâmpinat de mulțimea de evrei, care venise să serbeze Paștile, cu ramuri de finic și cu strigarea: „Osana, bine este cuvântat Împăratul lui Israel, Cel ce vine întru numele Domnului” (Ioan 12,12-16). Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim este singurul moment din viața Sa pământească în care a acceptat să fie aclamat ca Împărat. Termenul „Osana” este o preluare din psalmul 117 și înseamnă „Doamne mântuiește”, iar celelalte expresii arată recunoașterea Sa ca Mesia, ca trimis al Domnului pentru a elibera iudeii.

Un alt fel de împărat

Iudeii se așteptau ca Iisus să meargă să ia tronul lui Irod, dar aceasta nu s-a întâmplat. De a-

cea, mulți dintre ei au fost dezamăgiți. Ei nu știau că Hristos este un alt fel de împărat, este eliberatorul oamenilor de sub stăpânirea păcatului. Intrarea lui Iisus călare pe mănzul asinei a fost o împlinire a profeției lui Zaharia. Faptul că a ales un asin, are o dublă semnificație. Pe de o parte, aceasta demonstrează că Fiul Omului a venit pentru a distruge păgânismul, pentru a arăta superioritatea credinței în Dumnezeu, căci asinul era în concepția iudaică un animal necurat. Asinul simbolizează omul robit de păcat, de instincte primare, pe care Hristos le supune și de care eliberează neamul omenesc. Tot astfel, Domnul se sălășluiește peste omul robit de păcate, care se supune voci și învățării Sale și îl aduce pe acesta în cetatea păcii, în Ierusalimul Ceresc. Pe de altă parte, istoria arată că încă din secolul al XVII-lea î.Hr., împărații călăreau, pe timp de pace, asini, caili fiind folosiți doar la război. Așadar, Mântuitorul este prin aceasta împăratul păcii, al Slavei, Mesia, Care aduce mântuirea.

Sfințirea ramurilor de salcie

După modelul mulțimii din cetatea Ierusalimului care l-a întâmpinat pe Mântuitorul cu frunze de finic, Biserica Ortodoxă a rânduit ca, după săvârșirea Sfintei Liturghii, prin rugăciune să se sfințească ramurile de salcie aduse de credincioși. Slujitorii Bisericii citesc cele 7 rugăciuni de sfințire a salciei, ținând în mâini aceste ramuri înmugurite, cu lumânări aprinse, ca simbol al biruinței vieții asupra morții, fiind cunoscut faptul că salcia are o putere mare de regenerare.

Obiceiul sfințirii sălciilor este de origine ierusalimiteană, din perioada de după persecuții. Sfântul Chiril al Ierusalimului amintește de finic din care oamenii au rupt ramuri pentru a-L întâmpina pe Iisus, care se mai putea vedea în timpul său în Valea Cedronului, aproape de Muntele Maslinilor. Obiceiul s-a răspândit repede în Palestina, Egipt și Siria, și chiar în Apus, fiind amintit de papa Grigorie cel Mare (540-604).

Și astăzi creștinii prăznuiesc Intrarea Mântuitorului participând la Sfânta Liturghie, împodobind cu ramuri de salcie sfințită icoanele, ușile și ferestrele gospodăriilor lor și păstrând rânduiala postului. Aceste ramuri sfințite se păstrează peste an fiind folosite cu credință la tămăduirea diferitelor boli. De asemenea, fiind praznic împărătesc, Sfânta Biserica a rânduit ca în această zi să fie dezlegate la pește, vin și untdelemn.

Intrarea în Ierusalimul ceresc

Intrarea Mântuitorului în Ierusalim prefigurează demnitatea împărătească a lui Iisus Hristos, Care vine călare pe asin. Însuși Dumnezeu ne dă exemplu de smerenie și se descoperă ca Împărat al Păcii, al unei împărății care nu aparține lumii acesteia și nu se conduce după legile ei.

Ierusalimul a fost pentru poporul iudeu centrul spiritual. De aceea, Intrarea lui Iisus în Ierusalim a fost văzută ca o șansă de eliberare. Pentru noi, creștinii-ortodocși, Ierusalimul ceresc sau tronul lui Dumnezeu este împărăția Cerurilor deschisă spre a fi moștenită de cei care îmbracă haina Sfântului Botez și îl primesc pe Hristos în inimile lor. Ținând rânduiala acestui post, avem șansa să ne împărtășim împreună cu cinstitul și sfântul Sânge și Trup al Domnului nostru Iisus Hristos și să devenim de pe acum locuitori ai Ierusalimului Ceresc, având ca împărat pe însuși Domnul Slavei. ♦

Floriile precreștine

Pe lângă importanța liturgică a „Intrării Domnului în Ierusalim”, aceasta sărbătoare, de-a lungul timpului, a căpătat și alte semnificații, absorbând și unele obiceiuri precreștine, legate de reînnoirea naturii în anotimpul de primăvară. De Florii, atenția comunității tradiționale era îndreptată, pe lângă sărbătoarea religioasă, către renașterea vegetației. De fapt, denumirea populară a sărbătorii vine de la zeita romană a florilor, Flora, peste care creștinii au suprapus sărbătoarea „Intrării Domnului în Ierusalim”. Astfel, pe lângă sărbătoarea creștină a „Intrării Mântuitorului în Ierusalim” au apărut și nenumărate obiceiuri și tradiții, atât în mediul rural, cât și în cel urban, cele mai multe de sorginte păgână. De exemplu, de Florii se obișnuia să se facă „de ursită”, astfel că fetele aflau, prin diverse procedee, dacă se vor căsători sau nu în acel an. La toate popoarele creștine pot fi întâlnite diferite obiceiuri, unele chiar similare celor cunoscute la noi, majoritatea având în prim-plan „finicul” sau „salcia”.

File din istoria Mitropoliei Basarabiei

Anul acesta, în ziua de 27 martie, s-au împlinit 91 de ani de la unirea Basarabiei cu România. Evenimentul a fost marcat prin diferite manifestări culturale, desfășurate de o parte și de alta a Prutului.

Prigoana țaristă, comunistă și postcomunistă rusă față de comunitatea românească din spațiul dintre Prut și Nistru și-a pus amprenta și asupra istoriei Mitropoliei Basarabiei.

de prof. Petru FLENCHEA

Prin tratatul de pace de la București din 1812, teritoriul dintre Prut și Nistru a fost anexat de Imperiul Țarist (Turcia cedându-l fără nici un drept juridic și istoric) și a fost înscris în documente sub numele de „Basarabia”.

Deși motto-ul rușilor era acela de a „elibera ortodocșii de sub păgâni”, adevăratul scop era apropierea de Constantinopol, impunerea Rusiei în calitate de „continuatoare a Imperiului Bizantin”. În calea spre Constantinopol, statul rus și Biserica Ortodoxă Rusă au jertfit Basarabia, rupând-o de țara mamă. (...)

Sub dominația rusească

Basarabia, noul teritoriu anexat, aducea Imperiului Rus importante avantaje, constituind un pas important în direcția strămtorilor în urma cărora era atinsă linia Dunării la vărsare. Pentru prima dată, Rusia ocupa un teritoriu locuit de o populație creștin-ortodoxă, care se aflate sub dependența Porții. Acest fapt a obligat Petersburgul să acorde o atenție specială acestei provincii, căreia îi va reveni rolul de „vitrină europeană” a vastului imperiu. Ocupația părții Moldovei dintre Prut și Nistru a fost întâmpinată cu ostilitate de către populația locală, multe familii refugiindu-se la vest de Prut, ceea ce a determinat guvernul țarist să închidă granița de pe Prut. (...)

Locuitorii creștini, aflați sub dominație otomană, trebuiau convinși că sub oblăduirea „Mamei Rusia” viața lor se va îmbunătăți sub toate aspectele. Prin această politică se pregătea terenul pentru anexarea de noi teritorii în S-E Europei.

Aspectul spiritual a fost foarte important în cadrul metodelor de administrare a Basarabiei, pentru întreaga perioadă de dominație țaristă. Prin urmare, fiind smulșă din trupul Principatului Moldovei, Basarabia a devenit după 1812 o colonie și sub aspect spiritual.

O eparhie necanonică

Regimul țarist urmărea distrugerea culturii naționale românești. Dar cultura era concentrată în jurul bisericilor, unde copiii, tinerii studiau religia și elemente ale vieții civile. Ca rezultat, faptul predominant în politica guvernului țarist față de Basarabia anexată a devenit rusificarea forțată a populației autohtone și intensificarea procesului de asimilare spirituală a românilor dintre Prut și Nistru. În prima perioadă ce a urmat fatidicului an 1812, autoritățile țariste nu au îndrăznit să interzică serviciul religios în limba română în bisericile și mănăstirile construite de domnitorii români în spațiul dintre Prut și Nistru. Obiectivul central atât al țarilor ruși, cât și al Bisericii Ortodoxe Ruse era acela al ștergerii memoriei colective și a datinilor strămoșești, anihilarea conștiinței de neam și crearea unei noi identități etnice și culturale, rusificarea Basarabiei. Aceste obiective au fost urmărite atât în perioada țaristă, cât și în cea comunistă, continuându-se și în zilele noastre.

Până la 1828, Basarabia a fost o provincie autonomă, iar limba română a continuat să fie folosită în administrație, alături de limba rusă. Între anii 1808-1812, în timpul ocupației Principatelor, țarul Alexandru I, fără nici un temei juridic, l-a numit „exarh” al Bisericilor din Țara Românească și Moldova pe mitropolitul Gavril Bănulescu-Bodoni. După pacea de la București, el s-a stabilit la Chișinău, considerându-se înțâistătător (conducător) al Bisericii de pe teritoriul anexat de Rusia. Mitropolitul a înaintat, în noiembrie 1812, Sinodului Rusc cererea de înființare a unei noi eparhii pentru teritoriul proaspăt anexat, ceea ce contrazicea canonul 34 Apostolic și canonul 8 al Sinodului III Ecumenic de la Efes (431), care se referea la înființarea eparhiilor după principiul național și neamestecul unei eparhii în jurisdicția altei eparhii. Alexandru I a aprobat cererea în august 1813 și, prin acest act, Biserica Rusă a devenit complice la anexarea Basarabiei.

Organizarea după model rusc

După ce a organizat Eparhia Chișinăului, mitropolitul a reușit să înființeze Seminarul Teologic de la Chișinău, în cadrul căruia studiile se realizau în limba rusă, limba română fiind un obiect obligatoriu de studiu.

În 1816, pe lângă Seminarul Teologic, s-a deschis „Pensionul nobilimii”, prima școală laică sub regimul rusc, în care se pregăteau cadre pentru servirea noului regim. Însă în tot teritoriul dintre Prut și Nistru au fost înființate școli parohiale, ele menținând vie conștiința națională a românilor, prin studierea în limba română, conform manualelor și tradiției românești.

Mitropolitul, care a reușit să aplice treptat planurile rușilor, a trecut la reorganizarea mănăstiri-

lor, multe din acestea fiind desființate, iar altele date sub administrarea unor călugări de origine ucraineană și rusă. După 1821 și mai ales după 1828, stăpânirea rusă a trecut la rusificarea fătisă a populației autohtone, activând în toate domeniile (politic, economic social și cultural), dar mai ales în cel bisericesc. Seminarul Teologic a fost reorganizat în 1823, după regulamente rusești, fiind subordonat Direcției Academiei Teologice din Kiev. În 1841, a avut loc o nouă reformă a învățământului teologic, când în programa școlară s-au introdus obiecte de studiu cu caracter practic și a fost înlesnit studiul tinerilor absolvenți ai Seminarului din Chișinău în instituții de învățământ superior din Imperiul Rus. În această perioadă a început construirea de biserici și mănăstiri în stil rusc. Drept exemplu sunt mănăstirile de la Dobrusca, Japca, Hâncu, Hirova etc. În 1836 se ridică catedrala de la Chișinău, care a devenit un simbol al stăpânirii rusești.

Intens proces de rusificare forțată

În timpul arhiepiscopului Irinarh Popov (1844-1858) s-a desăvârșit organizarea Bisericii din Basarabia după modelul rusc. Chiar din perioada premergătoare, de până la 1840, preoții români au început să poarte veșminte specific rusești și cruci pastorale, așa cum au numai preoții ortodocși din Rusia, începând să utilizeze limba slavonă în slujbe. Numele multor preoți români au început să fie rusificate încă din anii de seminar; în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, întâlnim preoții români cu numele de Danielevschi, Latcov, Florov, Cernovadov, Stoicov, Vlaicov, Popovschi etc. Se urmărea și căsătoria absolvenților cu fete ruseoace și ucrainiene în vederea rusificării familiilor preoțești.

De asemenea, autoritățile țariste au inițiat o amplă acțiune de colonizare a Basarabiei (...) încă de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, care a luat amploare în secolul următor. Treptat, dezvoltarea curentului panslavist a avut efect în Basarabia, legătura tradițională dintre preot și sat destrămându-se, primul croindu-și tot mai mult o viață separată, cu totul deosebită de cea a credincioșilor săi. ♦

Agenda de lucru a PS Ioachim Băcăuanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Romanului, pe lunile februarie - martie 2009

FEBRUARIE

01 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfintii Trei Ierarhi”, Bacău. A ținut cuvânt de învățătură;
- a acordat interviu la Radio Trinitas, București referitor la Evanghelia Duminicii Cananeencii;

02 februarie

- a făcut parte din soborul de ierarhi, care, sub proția IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, cu hramul „Întâmpinarea Domnului”, Iași;
- a participat la lucrările Sinodului mitropolitan, întrunit la Iași.

03 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a vizitat Parohia Climești, Protoieria Roman, ca urmare a incendiului din seara zilei de 02 februarie a.c., care a afectat Biserica „Sf. Dumitru”;
- a primit în audiență pe Pr. Strat Vasile, Parohia „Sf. Dumitru” Roman, PC Pr. Valentin Băltoi, Parohia Icusești, PC Pr. Ichim Vasile, Parohia „Intrarea Domnului în Ierusalim”, Bacău.

04 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe presv. Muntean Victoria, Moinești; D-L Alexandrescu Adrian, Bacău; PC Pr. Anton Florin, Bacău, Pr. Răsloagă Gabriel, Parohia Săcăleni, Protoieria Roman; Ierom. Paisie Bălțătescu, M-rea Bistrita; Pr. Alixandrescu Teodor, parohia Dărmănești și Pr. Andrioaie Gheorghe, Parohia „Sf. Ap. Petru și Pavel”, Protoieria Moinești.

05 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe d-l ing. Eugen Borș.

06 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a vizitat Parohia Climești, Protoieria Roman;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale.

08 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt de învățătură;
- a participat la Slujba Vecerniei și Paraclisul Maicii Domnului la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt catehetic.

11 februarie

- audiențe și lucrări de birou.

12 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe Pr. Ioan Vadana, Parohia Săucești, Protoieria Bacău Nord;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial.

13 februarie

- audiențe și lucrări de birou;

- a oficiat Taina Botezului pentru pruncul Andrei Sova, la Biserica „Sf. Treime”, Bacău.

15 februarie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Sfântul Sava”, Berzuntii. A ținut cuvânt de învățătură.

16 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe Pr. Ioan Bucă, parohia Negoiești, Protoieria Onesti.

17 februarie

- București;
- audiențe și lucrări de birou.

18 - 23 februarie

- a efectuat o vizită în Italia, la invitația domnului Giampietro Franchini, și a doi prelați Don Giuliano Florio și Don Amatore Guerini, reprezentanți ai parohiilor catolice Mairano - Piedvezio, din provincia Brescia.

18 februarie - a vizitat Centro Paolo Sesto.

19 februarie - a vizitat Basilica Santa Maria Degli Angeli, din localitatea Assisi.

20 februarie - a vizitat basilicile: San Damiano, Santa Chiara și Cattedrale di San Ruffino;
- a vizitat alte obiective eclesiale.

21 februarie - a vizita diferite obiective turistice și eclesiale;

- a participat la un concert de muzică sacră, organizat la Brescia în cadrul căruia a susținut o alocuțiune.

22.02. - a oficiat Sfânta Liturghie pentru comunitatea ortodoxă la Basilica San Domenico, din Brescia. A ținut cuvânt de învățătură.

24 februarie

- a participat la ședința anuală de lucru a Adunării Naționale Bisericești, întrunită la Palatul Patriarhal din București.

25-26 februarie

- a participat la lucrările ședinței Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe.

27 februarie

- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;
- a primit în audiență pe Pr. Ioan Palur, Parohia Letea Veche, Prot. Bacău Nord, Pr. Vasile Lunceanu, Parohia Climești, Prot. Roman, Pr. Cătălin Miclăuș, Parohia „Sf. Voievod Ștefan cel Mare”, Arhim. Antonie Jflea, Mănăstirea Giurgeni, Prot. Roman.

28 februarie

- a participat la Sfânta Liturghie în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;
- a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman.

MARTIE

01 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Bunavestire”, Poglet. A ținut cuvânt de învățătură;
- a participat la Slujba Vecerniei în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt catehetic.

02 martie

- a participat la Slujba laudelor în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe Pr. Silviu Ailenei, Parohia Mândrișca, Pr. Gabriel Popovici, Parohia „Izvorul Tămăduirii”, Protoieria Bacău Sud și d-l Valerian Roșu, Bacău;
- a oficiat Slujba canonului Sf. Andrei Criteanul la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt duhovnicesc.

03 martie

- a participat la Slujba laudelor și a oficiat Sfânta Liturghie a Sf. Grigore Dialogul în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe Pr. Marin Gheorghiescu și Pr. Petru Adăscăltei, Parohia „Sfintii Voievozi”, Roman;
- a oficiat Slujba canonului Sf. Andrei Criteanul la Biserica „Sfântul Nicolae”, Bacău. A ținut cuvânt duhovnicesc.

04 martie

- a participat la Slujba laudelor în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;
- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Neculai Osoeanu, Parohia Scurta II și Pr. Marian Bălan, Parohia Valea Seacă II, Protoieria Bacău Sud;

- a oficiat Slujba canonului Sf. Andrei Criteanul la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman și Biserica „Precista Mare”, Roman. A ținut cuvânt duhovnicesc.

05 martie

- a participat la Slujba laudelor în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Petre Moraru, Protopop al Protoieriei Moinești, Pr. Gheorghe Aniculae, Parohia „Sf. Nicolae”, Moinești, Pr. Aniculae Nelu, Parohia Prisaca, Pr. Ionuț Purcaru, Parohia Răteni, Pr. Ioan Negoită, Parohia Pâncești, Protoieria Bacău Sud;

- a oficiat Slujba canonului Sf. Andrei Criteanul la Catedrala „Înălțarea Domnului”, Bacău. A ținut cuvânt duhovnicesc.

06 martie

- a participat la Slujba laudelor în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Ovidiu Radu, Parohia „Izvorul Tămăduirii”, Bacău, judecător Crâșmaru Gabriel și arhitect Boiciuc Viorel Ștefan din Bacău;

- a oficiat Sfânta Liturghie a Sf. Grigore Dialogul la Biserica „Sfinții Părinți Ioachim și Ana”, Roman. A ținut cuvânt duhovnicesc.

07 martie

- a participat la Sfânta Liturghie la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman.

08 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt de învățătură;

- a participat la Slujba Vecerniei în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt catehetic.

09 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie a Sf. Grigore Dialogul la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt de învățătură;

- audiențe și lucrări de birou.

10 martie

- audiențe și lucrări de birou.

11 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe: Pr. Daniel Prepelită, Parohia „Sf. Împărați Constantin și Elena”, Boiștea I, Pr. Ioan Roncea, Asezământul social filantropic „Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt”, Bacău, Pr. Constantin Ciobotaru, Parohia „Sfântul Ioan”, Tg. Ocna, Pr. Ioan Antoci, Biserica „Sfântul Vasile cel Mare”, Roman.

12 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

- a primit în audiență pe: Pr. Neculai Osoeanu, Parohia Scurta II, Pr. Marian Balan, Parohia Valea Seacă II, Protoieria Bacău Sud, Pr. Teodor Alixandrescu, Parohia Dărmănești, Protoieria Moinești, Pr. Florin Ursu, Parohia Coteni, Protoieria Bacău Nord;

- a prezidat ședința Permanenței Consiliului eparhial la care au participat și părinții protopopi.

13 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a acordat audiențe la sediul Protoieriei Bacău Nord, unde a primit pe d-l Constantin Cojocaru din Comănești;

- a primit, la Centrul eparhial, vizita PS Calinic, episcopul Argesului;

- a oficiat Sfânta Liturghie a Sf. Grigore Dialogul la Biserica „Sfinții Părinți Ioachim și Ana”, Roman. A ținut cuvânt duhovnicesc.

14 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Ilie”, Stănița, Protoieria Roman și Slujba de pomenire a răposatei Anica Giosanu, mama Preasfinției Sale. A ținut cuvânt ocazional;

- a oferit aproximativ 200 pachete cu alimente turturilor credincioșilor prezenți.

15 martie

- a oficiat Slujba sfințirii aghiasmei și a resfințit catedra Bisericii Precista, Bacău, în urma lucrărilor de restaurare ce au fost efectuate;

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Precista”, Bacău. A ținut cuvânt de învățătură;

- a participat la Slujba Vecerniei în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt catehetic.

16 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

- a primit în audiență pe PC Pr. Daniel Enea, Parohia „Sfântul Nicolae”, Moinești, Pr. Sorin Dumitru, Parohia Fântânele, Prot. Bacău Nord, Pr. Drug Grecu Gabriel, Parohia Bărsănești II, Protoieria Onești;

- a primit, la Centrul eparhial, vizita PS Siluan, Episcopul Episcopiei Ortodoxe a Italiei.

17 martie

- a efectuat vizită de lucru la Catedrala „Pogorârea Duhului Sfânt”, Onești;

- s-a întâlnit cu d-l Emil Lemnar, primarul Municipiului Onești la sediul primăriei;

- s-a întâlnit cu d-l Șeban Adrian, primarul orașului Slănic Moldova, la sediul primăriei;

- a inspectat Centrul cultural misionar și social „Izvorul Tămăduirii” înființat de Episcopia Romanului în stațiunea Slănic Moldova.

18 martie

- a participat la Slujba laudelor în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

- a prezidat examenul de capacitate organizat la Centrul eparhial Roman;

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit, la Centrul eparhial, vizita PS Siluan, Episcopul Episcopiei Ortodoxe a Italiei.

19 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

- a primit în audiență pe Arhim. Antonie Jeflea, starețul Mănăstirii Giurgeni.

20 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Nicolae Hurjui, Catedrala „Înălțarea Domnului”, Bacău, Pr. Marian

Vătămănescu, Parohia Odobesti, Pr. Daniel Pruteanu, Parohia Ciuturești, Protopopiatul Bacău Nord.

21 martie

- a efectuat vizită misionar canonică la Mănăstirea „Schimbarea la Față”, Sfântul Sava, Berzuntii.

22 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Schimbarea la Față”, Sfântul Sava, Berzuntii. A ținut cuvânt de învățătură.

23 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;

- a primit în audiență pe Pr. Ioan Negoită și Pr. Ioan Cerbu, parohia Pâncești Sascut, Diacon Iulian Mușat și Diacon Ionuț Amărăniș, Catedrala episcopală Roman.

24 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Nicolae Osoeanu, Parohia Scurta II, Pr. Marian Balan, Parohia Valea Seacă II, Pr. Prof. Florin Bucescu și Pr. Prof. Alexandru Barnea din Iași.

25 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Bunavestire”, Tisa Silvestri, Bacău. A ținut cuvânt de învățătură;

- a efectuat vizită canonică la Mănăstirea Parincea.

26 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Ioan Negoită, Parohia Pâncești Sascut, Pr. Costică Ceausu, Parohia Scorțeni, Protoieria Moinești, Pr. Romeo Trofin, Parohia Simionesti, Protoieria Roman.

27 martie

- audiențe birou arhieresc;

- a participat la Gala culturii române, organizate de către Consiliul local Roman, în cadrul căreia a primit Diploma de excelență pentru întreaga activitate culturală, religioasă și misionară desfășurată în anul 2008;

- a oficiat Sfânta Liturghie a Sf. Grigore Dialogul la Biserica „Sfinții Părinți Ioachim și Ana”, Roman. A ținut cuvânt duhovnicesc.

28 martie

- a participat la Sfânta Liturghie în Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

- a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman.

29 martie

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A ținut cuvânt de învățătură;

- a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala episcopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

- a participat la Slujba de Te Deum oficiată cu prilejul zilei de naștere a Preasfinției Sale. A ținut cuvânt de mulțumire.

30 martie

- audiențe și lucrări de birou;

- a primit în audiență pe Pr. Daniel Prepelită, Parohia Boiștea I, Protoieria Moinești, Pr. Săviță Graur, Parohia Sascut Târg, Protoieria Bacău Sud. **(a consensnat arhid. Ciprian Ioan IGNAT, Secretar eparhial)**